

Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 23 Meitheamh 2026
(OR. en)

10740/26

Comhad Idirinstitiúideach:
2025/0400(COD)

ENER 412
CLIMA 340
CONSOM 206
TRANS 433
AGRI 516
IND 427
ENV 769
COMPET 791
FORETS 98
CODEC 1233
IA 171

NÓTA

ó: Ardrúnaíocht na Comhairle

chuig: An Chomhairle

Uimh. an doic. 10341/26
roimhe seo:

Uimh. an doic. ón 16775/25
gCoim.:

Ábhar: Togra le haghaidh TREOIR Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS
ÓN gCOMHAIRLE lena leasaítear Treoracha (AE) 2018/2001, (AE)
2019/944 agus (AE) 2024/1788 a mhéid a bhaineann le dlús a chur le
nósanna imeachta deonaithe ceadanna
– Cur chuige ginearálta

I. RÉAMHRÁ

1. An 10 Nollaig 2025, thíolaic an Coimisiún togra le haghaidh athbhreithniú ar an Rialachán maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagar tras-Eorpach fuinnimh¹ (Rialachán GTE-F) agus togra le haghaidh Treoir leasaitheach a mhéid a bhaineann le dlús a chur le nósanna imeachta deonaithe ceadanna² (an Treoir maidir le ceadú). Is cuid iad an dá thogra den Phacáiste um na hEangacha Eorpacha, a bhfuil Teachtaireacht ón gCoimisiún agus dhá threirdhoiciméad ag gabháil leis.
2. Is é is aidhm don Treoir Cheadaithe atá beartaithe dlús a chur le ceadú tionscadal bonneagair fuinnimh le leasuithe spriocdhírthe ar thrí threoir: an Treoir maidir le Fuinneamh In-athnuaite, an Treoir maidir leis an Margadh Leictreachais agus an Treoir maidir leis an Margadh Gáis.

II. STAID NA hIMEARTHA

3. An 11 Nollaig 2025, chuir an Coimisiún an Treoir um Cheadú atá beartaithe i láthair sa Mheitheal um Fhuinneamh.
4. An 15 Nollaig 2025, ag an gcuinniú a bhí ag an gComhairle Iompair, Teileachumarsáide agus Fuinnimh (Fuinneamh), bhí díospóireacht bheartais ag na hairí maidir leis an bPacáiste um na hEangacha Eorpacha bunaithe ar dhoiciméad cúlra (15896/25).
5. An 13 Eanáir 2026, sa Mheitheal um Fhuinneamh, thíolaic an Coimisiún an measúnú tionchair a ghabhann leis seo ar an bPacáiste um na hEangacha Eorpacha, agus ag an gcuinniú céanna chuir an Mheitheal tús leis an scrúdú airteagal ar airteagal ar na tograí.
6. An 16 Márta 2026, ag an gcuinniú a bhí ag an gComhairle Iompair, Teileachumarsáide agus Fuinnimh (Fuinneamh), bhí an dara díospóireacht bheartais ag na hairí maidir leis an bPacáiste um na hEangacha Eorpacha bunaithe ar dhoiciméad cúlra (6281/26).

¹ Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagar tras-Eorpach fuinnimh, lena leasaítear Rialacháin (AE) 2019/942, (AE) 2019/943 agus (AE) 2024/1789 agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) 2022/869 (16772/25 + ADD1 + ADD2)

² Togra le haghaidh Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Treoracha (AE) 2018/2001, (AE) 2019/944 agus (AE) 2024/1788 a mhéid a bhaineann le dlús a chur leis na nósanna imeachta deonaithe ceadanna (16775)

7. D'iarr an Chomhairle Eorpach, sna conclúidí uaithi an 19 Márta 2026, 'ar na comhreachtóirí teacht ar chomhaontú, in 2026, maidir le pacáiste uailmhianach eangacha chun an bonneagar is gá a thógáil go tapa, chun a áirithiú go gcosnófar é agus go mbeidh sé athléimneach, chun idirnaisc a fheabhsú, ar an leibhéal náisiúnta agus ar an leibhéal tras-Eorpach, lena n-áirítear trí dhlús a chur le nósanna imeachta maidir le ceadú agus trína gcuíchóiriú, agus, ar an gcaoi sin, rannchuidiú le margadh fuinnimh comhtháite agus níos láidre, agus cur chuige solúbtha á shainiú maidir le hioncam intíre ó phlódú a eascraíonn as criosanna tairisceana inmheánacha lena gcuirtear cúinsí náisiúnta san áireamh'. Tá an Pacáiste um na hEangacha Eorpacha liostaithe freisin i measc na dtáirgí insoláthartha tosaíochta sa Treochlár 'Aon Eoraip Amháin, Aon Mhargadh Amháin' ó Pharlaimint na hEorpa, ó Chomhairle an Aontais Eorpaigh agus ón gCoimisiún Eorpach.
8. An 20 Bealtaine 2026, chuir Coiste na mBuanionadaithe treoraíocht ar fáil maidir le tuilleadh oibre ar an bPacáiste um na hEangacha, bunaithe ar phlépháipéar (8469/26) ina ndírítear go príomha ar an gcás lárnach, ar ioncam ó phlódú, ar shlándáil agus athléimneacht an bhonneagair fuinnimh trasteorann, ar fhorpheas intuigthe agus ar phleanáil úsáide talún.
9. An 17 Meitheamh 2026, scrúdaigh Coiste na mBuanionadaithe téacs an dréacht-chur chuige ghinearálta. Léiríodh sa phlé go raibh tacaíocht leathan ann don téacs comhréitigh ón Uachtaránacht. Níor chuir ach roinnt toscaireachtaí ábhair inní in iúl maidir le pointí sonracha sa téacs.
10. Ar bhonn na ndíospóireachtaí beartais thuasluaite sa Chomhairle, na mbarúlacha a fuarthas ó na Ballstáit le linn an scrúdaithe ar an togra reachtach ag an Meitheal um Fhuinneamh, na treoraíochta ón gComhairle Eorpach an 19 Márta 2026 agus thoradh an phlé a rinne Coiste na mBuanionadaithe, thíolaic an Uachtaránacht seacht n-athbhreithniú ar an togra le haghaidh Treoir Cheadaithe.
11. Mar thoradh air sin, leagtar amach an téacs comhréitigh is déanaí ón Uachtaránacht don Treoir Cheadaithe (REV 7) in 10740/26. Tá an téacs nua i **gcló trom** agus tá an méid a scriosadh marcáilte le [...].

III. SCRÚDÚ ARNA DHÉANAMH AG NA hINSTITIÚIDÍ EILE

12. I bParlaimint na hEorpa, is é an Coiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh (ITRE) atá i gceannas ar an gcomhad. Is é an Feisire Niels Fuglsang (S&D, DK) an rapóirtéir a ceapadh don Treoir Cheadaithe. Meastar go nglacfaidh Parlaimint na hEorpa an seasamh uaithi maidir leis an Treoir Cheadaithe i mí Iúil 2026.
13. Ghlac Coiste na Réigiún a thuairim maidir leis Pacáiste um na hEangacha Eorpacha an 5 Márta 2026³. Ghlac Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa a thuairim maidir leis Pacáiste um na hEangacha Eorpacha an 18 Márta 2026⁴.

IV. PRÍOMHGHNÉITHE AN TOGRA COMHRÉITIGH ÓN UACHTARÁNACHT

Airteagal 1: leasuithe ar airteagail shonracha den Treoir maidir le Fuinneamh

In-athnuaite:

14. In Airteagal 15c maidir le planáil talún, tugadh roinnt solúbthachta do na Ballstáit maidir leis an áit a gcinneann siad tionscadail fuinnimh in-athnuaite a shuiteáil. Cuireadh isteach in aithris 4 sainmhíniú ar ‘limistéir mhóra’ nár cheart do na Ballstáit forbairt an fhuinnimh in-athnuaite a eisiamh iontu. Baineann sé sin le críoch ina gcuirfeadh eisiamh tionscadal fuinnimh in-athnuaite baint amach rannchuidiú náisiúnta an Bhallstáit leis an bhfuinneamh in-athnuaite, mar a leagtar amach ina Phlean Comhtháite Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide, i mbaol. Soiléiríodh freisin go bhfuil an tAirteagal seo gan dochar do bhreithnithe cosanta. San airteagal seo, cuireadh síneadh leis an sprioc-am chun na dlúslimistéir fuinnimh in-athnuaite a chur i bhfeidhm go dtí an 31 Nollaig 2027.
15. In Airteagal 15d, tugadh níos mó solúbthachta maidir le teicneolaíocht, suíomh nó méid an tionscadail, maidir leis na tairbhí a bhaineann le tionscadail fuinnimh in-athnuaite a chomhroinnt leis na saoránaigh agus leis na pobail áitiúla.

³ 9866/26

⁴ 9868/26

16. Mar sin féin in Airteagal 15d, is ar bhonn deonach a cruthaíodh éascaitheoir neamhspleách chun idirphlé a chur chun cinn idir forbróir tionscadail agus an pobal i gcoitinne maidir le tionscadail fuinnimh in-athnuaite. Soiléiríodh go mbeidh an t-éascaitheoir ina thríú páirtí neamhspleách, a fhéadfaidh a bheith ina údarás poiblí, agus ní bheidh aon bhaint airgeadais aige leis an bhforbróir.
17. In Airteagal 16, is ar bhonn deonach freisin a cuireadh ar bun tairseach dhigiteach le haghaidh na gcéimeanna uile sa nós imeachta deonaithe ceadanna. Leis na forálacha ceadaítear tairseacha nasctha seachas tairseach aonair. Rinneadh aithris 7 agus aithris 33 a oiriúnú dá réir.
18. In Airteagal 16b, tugadh isteach an athuair an fhoráil maidir le bearta maolaithe i ndáil le speicis a chosaint.
19. In Airteagal 16b freisin, rinneadh forálacha deonacha de na forálacha maidir le formheas intuigthe. Beidh sé de shaoirse ag na Ballstáit i gcónaí formheas intuigthe a chur i bhfeidhm maidir le cinntí comhshaoil agus cinntí críochnaitheacha más mian leo. Rinneadh aithris 8 agus aithris 21 a oiriúnú dá réir.
20. In Airteagal 16c, soiléiríodh na forálacha maidir le fuinneamh gaoithe a athchumhachtú. Cuireadh síneadh le díolúintí a bhaineann leo chun breithnithe slándála náisiúnta agus athruithe ar phleanáil spásúlachta a chumhdach. Tugadh níos mó solúbthachta maidir leis na forálacha pleanála talún agus inniúlachtaí bunreachtúla a urramú.
21. In Airteagal 16d, cuireadh teorainneacha leis chun leasanna slándála a chosaint maidir le trealamh grianfhuinnimh a shuiteáil agus stóráil fuinnimh chomhshuite. Dúradh freisin go bhféadfar réimsí áirithe a eisiamh ó fhorálacha an Airteagail seo ar mhaithe le leasanna cosanta agus slándála. Ina theannta sin, athraíodh na forálacha lena mbaintear bacainní ar mionchórais ghréine inluchtaithe chun bearta a chur san áireamh chun sábháilteacht agus cobhsaíocht eangaí a áirithiú. Soiléiríodh freisin aithris 10a agus an sainmhíniú (Airteagal 10a) a bhaineann le mionchórais ghréine inluchtaithe.
22. In Airteagal 16f, míníodh gur féidir leis na Ballstáit an toimhde maidir le leas poiblí sáraitheach le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite a chur i bhfeidhm maidir le nósanna imeachta pleanála spásúlachta. Cuireadh leasanna cosanta agus slándála náisiúnta leis na díolúintí ón toimhde maidir le leas poiblí sáraitheach.

23. In Airteagal 16g, áirítear anois ar na bearta cúiteacha cúiteamh airgeadaíochta i gcás ina gceadaítear sin faoin dlí náisiúnta.
24. In Airteagal 16h, cuireadh síneadh suas le 6 mhí leis na sprioc-amanna le haghaidh na nósanna imeachta ceadaithe le haghaidh stóráil fuinnimh neamhspleách. Maidir le stóráil hidreachumhachta pumpála, is féidir síneadh breise a chur leis an spriocdháta sin i gcás ina bhfuil údar cuí leis.
25. In Airteagal 16i, cuireadh síneadh 45 lá leis an sprioc-am maidir le hiarratais ar stáisiúin athluchtaithe. Ní bheidh fad dheonú na gceadanna do stáisiúin athluchtaithe níos faide ná 6 mhí, ach is féidir síneadh 6 mhí breise a chur leis i gcás ina bhfuil údar cuí leis.
26. In Airteagal 16j, rinneadh foráil do na Ballstáit chun a áirithiú go mbeidh hibridiú gléasra fuinnimh in-athnuaite fós indéanta tar éis athrú ar stádas na talún ina gcuirtear é agus inniúlachtaí bunreachtúla á n-urramú ag an am céanna. Tugtar tuilleadh sonraí agus solúbthachta maidir le hibridiú in Aithris 14(b).
27. In Airteagal 17, cuireadh síneadh 6 mhí leis an sprioc-am maidir le nascadh leis an eangach agus baineadh an focal ‘cead’, toisc nach gá go mbeadh feidhm aige maidir le naisc leis an eangach.

Airteagal 2: leasuithe ar airteagail shonracha den Treoir maidir le Dearadh an Mhargaidh Leictreachais:

28. In Airteagal 8, rinneadh na modhnuithe maidir le formheas intuigthe (Airteagal 8.3(b)) agus an tairseach dhigiteach (Airteagal 8.4) a ailíniú le hathruithe a rinneadh in Airteagal 1 den togra.
29. In Airteagal 8.3(b), athraíodh an fhéidearthacht síneadh a chur leis an sprioc-am le haghaidh na nósanna imeachta údarúcháin maidir le bonneagair na gcóras tarchurtha agus dáileacháin ó 18 mí go 30 mí. Rinneadh soiléir freisin go meastar go bhfuil údarú bhonneagar an chórais tarchuir nó dáileacháin fíor-riachtanach chun acmhainní fuinnimh in-athnuaite a chomhtháthú, agus chun spriocanna aeráide agus fuinnimh agus cuspóir na haeráidneodrachta a bhaint amach.

30. In Airteagal 8.8, cuireadh in iúl go sainráite go dtoimhdítear go bhfuil pleanáil, tógáil agus oibriú bhonneagar an chórais tarchurtha agus dáileacháin chun leas an phobail, cé is moite den oidhreacht chultúrtha a chosaint.
31. San Airteagal céanna, tugadh isteach míreanna 12a, 12b agus 13c nua chun bonneagar córais tarchuir nó dáileacháin a dhíolmhú ó fhorálacha na Treorach Réime maidir le hUisce, an Dlí maidir le Faireachán Ithreach agus na Treorach Réime um Straitéis Mhuirí.
32. In Airteagal 8a, tugadh isteach díolúine maidir le córais bheaga dáileacháin iata, mar sin meastar gur oibreoirí córais dáileacháin iad.
33. In Airteagal 40a, cuireadh an plan forbartha gréasáin 10 mbliana leis mar cheanglas atá le cur faoi bhráid an rialtóra nó údaráis eile, i gcás inar ainmnigh Ballstát údarás inniúil eile chun na críche sin. Ina theannta sin, is féidir anailísí íogaireachta agus cásanna nó íogaireachtaí breise a mheas le haghaidh cinntí níos eolaí.

Airteagal 3: leasuithe ar airteagail shonracha den Treoir maidir le Gás:

34. In Airteagal 8, rinneadh modhnuithe chun forálacha maidir le formheas intuigthe (Airteagal 8.5 (c)) agus an tairseach dhigiteach (Airteagal 8.16) a ailíniú le codanna eile den togra.
35. In Airteagal 8.6a, tugadh isteach foráil chun pleanáil, tógáil agus oibriú córas tarchuir agus dáileacháin le haghaidh hidrigine a dhíolmhú ó mheasúnú ar astaíochtaí nítrigine.

V. CONCLÚID

36. Iarrtar ar an gComhairle teacht ar chur chuige ginearálta ar bhonn an téacs a leagtar amach san Iarscríbhinn a ghabhann leis an nóta seo.

Togra le haghaidh

TREOIR Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

lena leasaítear Treoracha (AE) 2018/2001, (AE) 2019/944 agus (AE) 2024/1788 a mhéid a bhaineann le dlús a chur le nósanna imeachta deonaithe ceadanna

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 192(1) agus Airteagal 194(2) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún²,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

¹ IO C , , lch. .

² IO C , , lch. .

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Tá nósanna imeachta deonaithe ceadanna atá mall agus casta, lena n-áirítear nósanna imeachta le haghaidh naisc eangaí, ar cheann de na príomhthosca is cúis le moilleanna ar fhorbairt tionscadal fuinnimh. Tógann sé thart ar 10 mbliana eangacha tarchuir leictreachais a chur i gcrích, agus caitear níos mó ná leath den am is gá ar cheadú. Ar an gcaoi chéanna, d'fhéadfadh suas le 9 mbliana a bheith i gceist fós le tionscadail fuinnimh in-athnuaite a cheadú, de réir an Bhallstáit agus na teicneolaíochta lena mbaineann. D'fhéadfadh idir aon bhliain amháin agus 7 mbliana a bheith i gceist le suiteálacha stórála, de réir na teicneolaíochta. D'fhéadfadh sé go dtógfadh na nósanna imeachta deonaithe ceadanna chun stáisiúin athluchtaithe a thógáil nó a chlaochlú ar mhórbhealaí agus in iostaí suas le 2 bhliain i roinnt Ballstát. Is é is cúis le ceadú mall, i measc nithe eile, córais riaracháin neamhleanúnacha i measc údaráis iomadúla, foireann neamhleor sna húdaráis, fad na measúnuithe comhshaoil, easpa glactha ag an bpobal, digiteáil agus infhaighteacht sonraí theoranta chomh maith le dúshlán riaracháin agus bhreithiúnacha.

- (2) Le blianta beaga anuas, tugadh isteach bearta nua ar leibhéal an Aontais chun dlús a chur leis na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite agus, go pointe áirithe, tionscadail bhonneagair. In 2022 glacadh Rialachán (AE) 2022/2577³ ón gComhairle chun dlús a chur le nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite agus tionscadail bhonneagair ghaolmhara. Cuireadh síneadh lena chur i bhfeidhm páirteach le Rialachán (AE) 2024/223 ón gComhairle⁴ go dtí an 30 Meitheamh 2025. Thairis sin, le Treoir (AE) 2023/2413 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵, leasaíodh Treoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶ chun nósanna imeachta riaracháin a chuíchóiriú maidir le gléasraí fuinnimh in-athnuaite a údarú trí chreat cuimsitheach um cheadú a thabhairt isteach, lena ngabhann sprioc-amanna níos giorra agus rialacha níos simplí. Áiríodh sa Treoir leasaithe oibleagáidí mapála, an oibleagáid maidir le dlúslimistéir fuinnimh in-athnuaite a ainmniú ina meastar go mbeidh na tionchair chomhshaoil a eascraíonn as tionscadail íseal agus, dá bhrí sin, gur féidir feidhm a bheith ag rialacha níos tapúla agus níos simplí, agus bearta roghnacha chun dlúslimistéir a thabhairt isteach le haghaidh tionscadail bhonneagair i gcás ina ndíolmhaítear tionscadail bhonneagair ó mheasúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol faoi choinníollacha áirithe amhail measúnacht straitéiseach comhshaoil a dhéanamh ar an limistéar.

³ Rialachán (AE) 2022/2577 ón gComhairle an 22 Nollaig 2022 lena leagtar síos creat chun dlús a chur le himscaradh fuinnimh in-athnuaite (IO L 335 29.12.2022, lch. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

⁴ Rialachán (AE) 2024/223 ón gComhairle an 22 Nollaig 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2022/2577 lena leagtar síos creat chun dlús a chur le himscaradh fuinnimh in-athnuaite (IO L, 2024/1343, [...] **10.01.2024**, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reco/2024/223\[...\]/oj](http://data.europa.eu/eli/reco/2024/223[...]/oj)).

⁵ Treoir (AE) 2023/2413 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Deireadh Fómhair 2023 lena leasaítear Treoir (AE) 2018/2001, Rialachán (AE) 2018/1999 agus Treoir 98/70/CE a mhéid a bhaineann le fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn, agus lena n-aisghairtear Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle (IO L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁶ Treoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le húsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn (IO L 328, 21.12.2018, lch. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- (3) Is gá na nósanna imeachta riaracháin deonaithe ceadanna a shimpliú agus a ghiorrú a thuilleadh ar bhealach comhordaithe agus comhchuibhithe chun a áirithiú go mbainfidh an tAontas a spriocanna uailmhianacha aeráide agus fuinnimh do 2030 amach mar aon leis an gcuspóir maidir le haeráidneodracht faoi 2050. Le Treoir (AE) 2018/2001, níor tugadh aghaidh ar shaincheisteanna tábhachtacha a chuireann moill mhór ar nósanna imeachta deonaithe ceadanna agus ar chomhtháthú foinsí fuinnimh in-athnuaite sa chóras, amhail nósanna imeachta malla deonaithe ceadanna le haghaidh eangacha, stóráil fuinnimh neamhspleách nó stáisiúin athluchtaithe, easpa glactha ag an bpobal nó digiteáil neamhleor nósanna imeachta. Thairis sin, ní áirítear leis an Treoir sin ach bearta áirithe de chuid Rialachán (AE) 2022/2577 ach níl roinnt bearta tábhachtacha inti a áirítear ann a scoir d'fheidhm a bheith acu, amhail tosaíocht na dtionscadal fuinnimh in-athnuaite a leathnú lasmuigh de ghnéithe comhshaoil agus comhlíonadh rialacha comhshaoil áirithe a chuíchóiriú. Ar deireadh, tá gá le roinnt leasuithe spriocdhírithe ar bhearta atá ann cheana i dTreoir (AE) 2018/2001 chun a n-éifeachtacht iomlán a áirithiú.
- (4) Le hAirteagal 15c de Threoir (AE) 2018/2001, tugtar isteach oibleagáid ar na Ballstáit dlúslimistéir fuinnimh in-athnuaite a ainmniú le haghaidh teicneolaíocht fuinnimh in-athnuaite amháin ar a laghad. Chun críoch ainmniú den sórt sin, féadfaidh na Ballstáit limistéir áirithe a eisiamh ó bheith ina ndlúslimistéir fuinnimh in-athnuaite mar thoradh ar an ardluach comhshaoil agus na híogaireachtaí a bhaineann leo. Mar sin féin, sa chaoi nach mbainfear an bonn de na cuspóirí maidir le dlúslimistéir fuinnimh in-athnuaite a ainmniú, níor cheart do na Ballstáit críocha móra a shainaithint nach féidir tionscadail fuinnimh in-athnuaite a shuiteáil iontu *a priori* mar thoradh ar chúiseanna comhshaoil lena n-áirítear an tírdhreach a chosaint, ós rud é go mbeidh na tionscadail sin faoi réir na measúnuithe tiomnaithe comhshaoil ábhartha lena bhféadfar tionchair a d'fhéadfadh a bheith ar an gcomhshaoil a shainaithint agus aghaidh a thabhairt orthu. **Ba cheart a mheas go bhfuil críoch mór i gcás ina gcuirfeadh eisiamh tionscadal fuinnimh in-athnuaite sa chríoch sin baint amach rannchuidiú náisiúnta an Bhallstáit don fhuinneamh in-athnuaite, a leagtar amach ina Phlean Comhtháite Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide, i mbaol. Is féidir srianta a chur i bhfeidhm fós má tá go leor limistéar ainmnithe ag Ballstát le haghaidh foinsí fuinnimh in-athnuaite i bpleananna forbartha réigiúnacha nó áitiúla chun spriocanna maidir le limistéir náisiúnta nó réigiúnacha a bhaint amach le haghaidh cineál sonrach fuinnimh in-athnuaite i gcomhréir lena Phlean Comhtháite Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide.**

- (5) Próisis neamhfhónta rannpháirtíochta poiblí as a n-eascraíonn cur i gcoinne i bhfoirm dúshláin riaracháin agus bhreithiúnacha, leanann siad de bheith ina gcúis le tréimhse fhada cur chun feidhme na dtionscadal fuinnimh ábhartha. Eascraíonn céimeanna breise lasmuigh d’amlínte na nósanna imeachta riaracháin deonaithe ceadanna atá beartaithe as dúshláin, rud a fhágann go mbíonn moilleanna gan choinne ann a athraíonn ó thaobh faid de, de réir luas breithiúnach an Bhallstáit atá i gceist. Tá easpa glactha ag an bpobal ar cheann de na príomhbhacainní ar nósanna imeachta deonaithe ceadanna maidir le fuinneamh in-athnuaite agus, dá bhrí sin, ar ghlacadh sa mhargadh. Trí rannpháirtíocht phoiblí pobal áitiúil i dtionscadail fuinnimh in-athnuaite a áirithiú, go háirithe i dtionscadail mhóra, is féidir cur le glacadh poiblí. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit bearta a ghlacadh sa chaoi go rachaidh tionscadail mhóra fuinnimh in-athnuaite, **ar a laghad**, chun tairbhe do shaoránaigh agus do phobail áitiúla **i ngaireacht do na tionscadail** trí bhíthin rannpháirtíocht dhíreach nó indéreach, gan dochar don tsaor-rogha soláthróra i gcomhréir le hAirteagal 4 de Threoir (AE) 2019/944 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁷. Féadfar a áireamh leis na bearta sin bearta díreacha rannpháirtíochta airgeadais, i bhfoirmeacha éagsúla amhail scéimeanna úinéireachta comhroinnte, lena n-áirítear é sin a dhéanamh trí chomhar le pobail fuinnimh; scéimeanna sluachistiúcháin, nó scéimeanna uath-ídithe leictreachais in-athnuaite nó comhroinnte fuinnimh, nó bearta indéreacha rannpháirtíochta airgeadais, amhail conarthaí a chur chun cinn agus poist a chruthú do na pobail áitiúla, lena n-áirítear cláir oiliúna; cistí sochair pobail; cúiteamh airgeadais do phobail áitiúla atá i gcóngar an tionscadail, **ioncam cánach áitiúil amhail ioncam ó cháin mhaoine arna ghiniúint ag an tionscadal agus arna fháil ag an mbardas atá á óstáil**, tógáil agus cothabháil bonneagair phoiblí i gcóngar an tionscadail; lascainí ar phraghas an leictreachais, nó tacaíocht do chustaiméirí leochaileacha agus do dhaoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh. **Féadfaidh na Ballstáit a chinneadh bearta éagsúla comhroinnte tairbhí a chur i bhfeidhm, de réir na teicneolaíochta, suímh agus mhéid shonrach an tionscadail. Tá na Ballstáit in ann scéimeanna comhroinnte tairbhí a thabhairt isteach nó a choinneáil ar bun i dtaca le tionscadail fuinnimh in-athnuaite nach gcumhdaítear leis an oibleagáid tairbhí a chomhroinnt a leagtar síos sa Treoir seo.**

⁷ Treoir (AE) 2019/944 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meitheamh 2019 maidir le rialacha comhchoiteanna don mhargadh inmheánach don leictreachas agus lena leasaítear Treoir 2012/27/AE (IO L 158, 14.6.2019, lch. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (6) D'fhéadfadh moill ar nósanna imeachta deonaithe ceadanna agus ar dhlíthíocht ina dhiaidh sin a bheith ina toradh ar an bhfrithbheartaíocht áitiúil, rud a bhíonn fréamhaithe go minic in easpa trédhearcachta, agus ar rannpháirtíocht neamhleor an phobail. Is léir go n-éiríonn go maith le rannpháirtíocht luath iomchuí an phobail i dtionscadail fuinnimh in-athnuaite, mar a léirítear i Moladh (AE) 2024/1343 ón gCoimisiún⁸. Is féidir le [...] héascaitheoir neamhspleách **nó údarás poiblí ábhartha ag gníomhú dó mar éascaitheoir** dlús a chur le cur in úsáid suiteálacha móra fuinnimh in-athnuaite os cionn 10 MW trí chomhairliúcháin a chur chun cinn idir na forbróirí tionscadail agus na pobail áitiúla, i gcás inarb iomchuí, roimh na nósanna imeachta deonaithe ceadanna agus lena linn, agus é d'aidhm aige idirphlé a chur chun cinn agus comhdhearcadh a chothú sna páirtithe ábhartha le linn an phróisis iomláin agus díospóidí dlíthiúla a sheachaint. [...]

⁸ Moladh (AE) 2024/1343 ón gCoimisiún an 13 Bealtaine 2024 maidir le dlús a chur le nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite agus tionscadail bhonneagair ghaolmhara (IO L, 2024/1343, 21.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

- (7) Easpa acmhainní na n-údarás um cheadú agus easpa digiteála na nósanna imeachta deonaithe ceadanna agus infhaighteacht sonraí, is scrogaill iad a chuireann moill ar nósanna imeachta deonaithe ceadanna. Is príomhuirlisí iad an digiteáil agus úsáid iomchuí a bhaint as gnéithe den intleacht shaorga chun dlús a chur le nósanna imeachta agus chun cur leis an éifeachtúlacht do na páirtithe uile lena mbaineann. Fágann sé gur féidir leis na húdaráis ábhartha iarratais a láimhseáil ar bhealach níos tapúla, agus cuireann sé ar a gcumas do thionscnóirí tionscadail rochtain thapa a bheith acu ar fhaisnéis shoiléir maidir le céimeanna agus ceanglais an phróisis ón tús, rud a áirithíonn trédhearcacht agus faireachán dá bhrí sin. Mar sin féin, tá digiteáil na nósanna imeachta deonaithe ceadanna ag titim ar gcúl, ós rud é gur minic a bhíonn sí scaipthe i measc nósanna imeachta deonaithe ceadanna agus céimeanna ar fud údaráis inniúla éagsúla agus i bhformhór na mBallstát níl aon phróiseas digiteach aontaithe⁹. Thairis sin, is minic a úsáidtear níos mó ná tairseach dhigiteach amháin chun déileáil leis an bhfeidhmchlár tionscadail céanna agus ní áirithítear an idir-inoibritheacht i gcónaí. Dá thoradh sin, bíonn ualach mór riaracháin ar thionscnóirí tionscadail, comhordú inmheánach teoranta i measc na n-údarás a dhéileálann le nósanna imeachta deonaithe ceadanna ar leibhéal éagsúla, easpa infheictheachta maidir le stádas an iarratais agus doiléire maidir leis na scrogaill a chuireann moill ar nósanna imeachta deonaithe ceadanna. [...] **Dá gcuirfí** [...] tairseach dhigiteach **nó roinnt tairseacha nasctha ar fáil** ar an leibhéal náisiúnta le haghaidh na gcéimeanna uile sna nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite, stórála agus eangaí, **d'fhéadfaí** digiteáil, idir-inoibritheacht agus trédhearcacht níos aonfhoirmí sna húdaráis éagsúla um cheadú sna Ballstáit **a áirithiú** [...] agus, ar deireadh, dlús a chur le nósanna imeachta deonaithe ceadanna.

⁹ An Coimisiún Eorpach: An Ard-Stiúrthóireacht um Fhuinneamh, COWI, Eclareon agus Prognos, *Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects* [Faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme an mholta ón gCoimisiún agus treoir maidir le dlús a chur le nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh fuinneamh in-athnuaite agus tionscadail bhonneagair ghaolmhara] – Tuarascáil chríochnaitheach, Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh, 2025, lch. 31.

Leis an tairseach nó na tairseacha sin d'fhéadfaí cur ar chumas na n-iarratasóirí a n-iarratais a chomhdú agus a stádas a sheiceáil, iad a shannadh do na húdaráis inniúla, agus na húdaráis a chumasú lena bpróiseáil trí rochtain a bheith acu ar na sonraí agus ar an bhfaisnéis ábhartha uile, gan an gá le céimeanna idirmheánacha páipéarbhunaithe.[...]. Ba cheart gnéithe a chur i láthair ar **an tairseach nó ar na tairseacha sin**, lena n-áirítear é sin a dhéanamh trí bhíthin na hintleachta saorga, lena gceadófar don phointe teagmhála aonair, d'údaráis eile agus d'iarratasóirí stádas an iarratais a sheiceáil agus a sheiceáil cá bhfuil moilleanna ann, chomh maith le comhlíonadh na sprioc-amanna ceadaithe a sheiceáil. Ina theannta sin, ba cheart asbhaint staidrimh a cheadú léi chun dul chun cinn foriomlán na nósanna imeachta deonaithe ceadanna sna Ballstáit a sheiceáil. Ba cheart an fhormáid a roghnaítear chun na sonraí ábhartha a bhailítear tríd an tairseach **nó trí na tairseacha** a stóráil agus a chur in iúl a bheith idir-inoibritheach, **más iomchuí**. [...] Ba cheart go n-éascódh an tairseach nó **na tairseacha sin** dualgais an phointe teagmhála aonair ar cheart rochtain a bheith aige ar na sonraí agus ar an bhfaisnéis ábhartha uile. Féadfaidh na Ballstáit úsáid a bhaint as tairseach nó tairseacha atá ann cheana lena gcumhdaítear céimeanna an phróisis deonaithe ceadanna, lena n-áirithítear a n-idir-inoibritheacht chun na ceanglais sin uile a chumhdach. Ina theannta sin, d'fhéadfaí rochtain ar na sonraí agus na cinntí ábhartha comhshaoil agus geolaíocha atá ar fáil sa tairseach aonair dhigiteach bunaithe ar an gcóras faisnéise geografaí dá dtagraítear in Airteagal 10(3) de Rialachán [xxxxx] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a áirithiú freisin trí idir-inoibritheacht le hardáin náisiúnta eile atá ann cheana a bhunú.

D'fhéadfadh malartú dea-chleachtas i bhfóraim ábhartha chomh maith le cúnamh teicniúil, lena n-áirítear trí bhíthin na hIonstraime um Thacaíocht Theicniúil a bunaíodh le Rialachán (AE) 2021/240 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, agus bearta fothaithe acmhainneachta ar leibhéal an Aontais, a bheith ina gcuidiú chun an tairseach dhigiteach nó na tairseacha digiteacha atá ar fáil a fhorbairt.

- (8) Ní mór bearta breise a bheith ag gabháil le sprioc-amanna ceadaithe níos tapúla agus níos giorra le haghaidh nósanna imeachta deonaithe ceadanna lena n-áiríteofar a n-éifeachtacht sa chleachtas. [...] Le Treoir (AE) 2018/2001, tugtar isteach formheas intuigthe le haghaidh cinntí áirithe, is é sin le haghaidh céimeanna **idirmheánacha** den nós imeachta deonaithe ceadanna i ndlúslimistéir fuinnimh in-athnuaite, agus le haghaidh na gceadanna críochnaitheacha le haghaidh na suiteálacha gréine ar mionscála uile a bhfuil toilleadh faoi bhun 100 kW acu. Ós rud é gur gá dlús a chur le cur in úsáid foinsí fuinnimh in-athnuaite agus gur próiseas fadálach é dlús a chur le cur chun feidhme na ndlúslimistéar fuinnimh in-athnuaite, is iomchuí beart **comhchosúil** a chur i bhfeidhm [...] freisin sna nósanna imeachta deonaithe ceadanna is infheidhme maidir le tionscadail atá suite lasmuigh de dhlúslimistéir. Leis na nósanna imeachta sin ba cheart **an deis a bheith ag na Ballstáit [...] foráil a dhéanamh [...] go gcuirfear [...] coincheap** an fhormheasa intuigthe i bhfeidhm maidir leis na scéimeanna **idirmheánacha riaracháin ina mbeidh na céimeanna riaracháin ar fad a rinneadh le linn an nós imeachta deonaithe ceadanna, lena n-áirítear comhairliúchán a eagrú nó tuairim a iarraidh ó chomhlachtaí nó údaráis éagsúla, nó maidir leis an gcinneadh críochnaitheach. Ní dochar forálacha na Treorach seo don deis atá ag na Ballstáit formheas intuigthe a chur i bhfeidhm maidir le cinntí comhshaoil agus i gcás ina bhforáiltear don fhéidearthacht sin ina gcórais dlí náisiúnta [...].** Chun cur i bhfeidhm éifeachtach an bhirt seo a áirithiú agus chun cearta tríú páirtithe ar chosaint bhreithiúnach a ráthú, ba cheart do na húdaráis ábhartha a chur in iúl go poiblí gur glacadh cinneadh go hintuigthe.

- (9) Tá acmhainneacht shuntasach ag baint le hathchumhachtú gléasraí cumhachta fuinnimh in-athnuaite atá ann cheana chun rannchuidiú le spriocanna fuinnimh in-athnuaite a bhaint amach. Ós rud é gur suiteáladh gléasraí cumhachta fuinnimh in-athnuaite **ar tír** atá ann cheana, den chuid is mó, ar shuíomhanna a bhfuil acmhainneacht shuntasach acu maidir le foinsí fuinnimh in-athnuaite, is féidir a áirithiú le hathchumhachtú go leanfar de na suíomhanna sin a úsáid, agus ar an gcaoi sin úsáid éifeachtúil talún agus saothrú éifeachtúil na n-acmhainní fuinnimh in-athnuaite is fearr a áirithiú. Is amhlaidh atá go háirithe i gcás gaoth ar talamh, go háirithe agus é á chur san áireamh go bhfuil go leor feirmeacha gaoithe ar talamh san Eoraip ag druidim le deireadh conarthaí a thacaíonn lena nginiúint leictreachais agus go bhfuil 26 GW de ghléasraí gaoithe atá ann cheana i bhfeidhm le breis agus 20 bliain anuas¹⁰. Áirítear le hathchumhachtú tairbhí breise amhail nasc leis an eangach atá ann cheana, leibhéal dóchúil níos airde glactha ag an bpobal agus eolas ar na tionchair is dócha a bheidh ar an gcomhshaol. Ós rud é gur minic a shuiteáiltear líon níos ísle tuirbiní ar an láithreán céanna mar thoradh ar athchumhachtú gléasraí gaoithe, bíonn tionchar comhshaoil na ngléasraí gaoithe athchumhachtaithe teoranta. Dá bhrí sin, ba cheart ceanglais maidir le scagadh comhshaoil nó measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a laghdú nó a tharscaoileadh fiú i gcás nach mbeidh úsáid dromchla talún breise **lasmuigh d'implíne na suiteála bunaidh** i gceist le hathchumhachtú gléasra gaoithe atá ann cheana, go méadófar toilleadh iomlán na suiteála agus go gcomhlíonfar na bearta maolaithe comhshaoil is infheidhme arna mbunú don tsuiteáil bhunaidh fuinnimh gaoithe. **Thairis sin, chun go bhféadfar leanúint de na hacmhainní fuinnimh in-athnuaite is fearr a úsáid, níor cheart srian míchuí a chur ar an bhféidearthacht tionscadail fuinnimh in-athnuaite a athchumhachtú mar gheall ar chinntiú úsáid na talún ina bhfuil gléasraí fuinnimh in-athnuaite atá ann cheana lonnaithe a athrú. D'fhéadfadh sin a bheith amhlaidh, mar shampla, i gcás ina n-athrófaí úsáid na talún sin ó úsáid thionsclaíoch go húsáid talmhaíochta.**

¹⁰ WindEurope, Staidreamh 2024 agus an t-ionchas le haghaidh 2025-2030.

- (10) Rannchuidíonn suiteálacha uath-ídithe leictreachais, lena n-áirítear iad siúd le haghaidh féintomhaltóirí a ghníomhaíonn go comhpháirteach agus mar phobail fuinnimh áitiúla, leis an éileamh foriomlán ar ghás nádúrtha a laghdú, le cur le hathléimneacht an chórais agus le spriocanna fuinnimh in-athnuaite an Aontais a bhaint amach. Ní dócha go mbeidh éifeachtaí díobhálacha móra ar an gcomhshaol ná ar an eangach ag suiteáil trealaimh grianfhuinnimh agus stórála fuinnimh comhshuite ag a bhfuil toilleadh faoi bhun 100 kW ná ní cúis imní í maidir le sábháilteacht. Ina theannta sin, de ghnáth ní bhíonn méadú acmhainneachta de dhíth ar shuiteálacha beaga ag an bpointe nasctha eangaí. Chun dlús breise a chur le cur in úsáid trealaimh grianfhuinnimh ar mionscála agus stórála fuinnimh comhshuite, níor cheart do na Ballstáit aon chead riaracháin a éileamh le haghaidh na suiteálacha sin, cé is moite de na ceadanna nasctha leis an eangach, mar is amhlaidh cheana i roinnt Ballstát. Trí reachtaíocht an Aontais a ailíniú leis na dea-chleachtais atá ann cheana, ba cheart go bhféadfaí dlús breise a chur le cur in úsáid na suiteálacha sin ar bhealach comhchuibhithe.
- Féadfaidh na Ballstáit oibleagáid a thabhairt isteach chun na húdaráis ábhartha a chur ar an eolas faoi shuiteáil an trealaimh sin agus stóráil fuinnimh chomhshuite chun críoch clárúcháin.** Ní ábhar imní é de ghnáth trealamh grianfhuinnimh agus stóráil fuinnimh chomhshuite os cionn 100 kW a shuiteáil i struchtúir shaorga atá ann cheana nó a bheidh ann amach anseo a bhaineann le húsáidí iomaíocha den spás nó le tionchar ar an gcomhshaol. Dá bhrí sin, ba cheart tairbhiú de nósanna imeachta níos giorra deonaithe ceadanna a bheith i ndán do na suiteálacha sin agus ba cheart iad a dhíolmhú, le coimircí iomchuí, ón oibleagáid measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéanamh de bhun Threoir 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹¹.

¹¹ Treoir 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir le measúnú a dhéanamh ar éifeachtaí tionscadal poiblí agus príobháideach áirithe ar an gcomhshaol (IO L 26, 28.1.2012, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

(10) (a) Is suiteálacha ar mionscála iad mionchórais ghréine inluchtaithe nach dteastaíonn aon spás dín uathu, tá siad éasca le suiteáil agus le baint ag úsáideoirí agus bíonn siad níos inacmhainne go ginearálta, rud a fhágann gur rogha mhalartach iad ar shuiteálacha traidisiúnta griandíonta, atá oiriúnach go háirithe chun féintomhaltas fuinnimh in-athnuaite a chumasú do chatagóirí áirithe custaiméirí, amhail tionóntaí nó custaiméirí leochaileacha. Ba cheart do na Ballstáit suiteáil mionchóras gréine inluchtaithe i bhfoirgnimh a chur chun cinn, trí mheasúnú a dhéanamh ar bhacainní gan údar ar a gcur in úsáid agus iad a bhaint, agus caighdeáin iomchuí slándála agus sábháilteachta agus cobhsaíocht eangaí á n-áirithiú ag an am céanna. Is féidir leis na Ballstáit teorainn a chur le suiteáil na gcóras sin i limistéir nó i struchtúir áirithe chun an oidhreacht chultúrtha nó stairiúil a chosaint. Is féidir leis na Ballstáit suiteáil na gcóras sin a theorannú freisin, dá gcuirfidís sábháilteacht agus cobhsaíocht na heangaí i mbaol, mar shampla mura gcomhlíonann an tsuiteáil leictreach fhoriomlán a eascraíonn as sin sonraíochtaí teicniúla sábháilteachta ábhartha, nó mura féidir comhordú cosanta agus feidhmíocht dícheangail a ráthú.

- (11) Tá ról lárnach ag fuinneamh in-athnuaite i ndícharbónú chóras fuinnimh an Aontais trí réitigh láithreacha a sholáthar chun fuinneamh atá bunaithe ar bhreosla iontaise a ionadú agus rannchuidíonn sé le praghsanna fuinnimh a laghdú agus cur leis an tslándáil fuinnimh. Dá bhrí sin, níor cheart bac ró-éasca a chur ar údarú tionscadal fuinnimh in-athnuaite toisc gur ann d'aon chineál coinbhleachta leasa. Ba cheart do na Ballstáit gléasraí fuinnimh in-athnuaite agus sócmhainní bonneagair amhail sócmhainní stórála comhshuite neamhspleácha agus na stáisiúin eangaí agus athluchtaithe ghaolmhara a chur chun cinn tríd an toimhde atá ann cheana is infheidhme maidir le coinbhleachtaí le leasanna comhshaoil a leathnú chuig aon choinbhleacht leasa eile, ach amháin i ndáil leis an oidhreacht chultúrtha agus i gcás inar léir nach mór tús áite a thabhairt do na coinbhleachtaí leasa sin d'ainneoin na dtairbhí tábhachtacha a bhaineann le fuinneamh in-athnuaite. **Sna cásanna sin, níor cheart don údarás ábhartha an toimhde a chur i bhfeidhm.** Ba cheart tosaíocht a thabhairt do thionscadail fuinnimh in-athnuaite agus iad a údarú, i gcás ina dtoimhdítear go bhfuil leas sáraitheach poiblí ag baint leo atá níos mó ná leasanna neamh-chomhshaoil. Chun cur i bhfeidhm comhchuibhithe na toimhdean infhrisnéise sin a áirithiú, níor cheart cead a bheith ag na Ballstáit eisceachtaí a thabhairt isteach agus iad ag déileáil leis na cineálacha uile coinbhleachta, lena n-áirítear coinbhleachtaí comhshaoil.

- (12) Chun dlús a chur le cur in úsáid foinsí fuinnimh in-athnuaite, na sócmhainní a bhaineann leo agus a nasc leis an eangach, is iomchuí a shonrú freisin an chaoi ar féidir na coinníollacha atá fágtha maidir le maoluithe sonracha a chur i bhfeidhm dá bhforáiltear i reachtaíocht chomhshaoil an Aontais a chomhlíonadh. Go háirithe, chun críocha dhlí ábhartha comhshaoil an Aontais, agus measúnú á dhéanamh an ann do réitigh mhalartacha shásúla ar an tionscadal sonrach fuinnimh in-athnuaite, **ba cheart na teorainneacha sin ar an measúnú ar réitigh mhalartacha a theorannú do chur i bhfeidhm na maoluithe sonracha dá bhforáiltear i reachtaíocht chomhshaoil an Aontais. Féadfaidh na Ballstáit rialacha éagsúla a leagan síos maidir le measúnú foriomlán a dhéanamh ar roghanna malartacha sa nós imeachta ceadaithe. B[...]**a cheart raon feidhme an mheasúnaithe sin a theorannú do réitigh mhalartacha lena n-áirithítear go mbainfear amach na cuspóirí céanna leis an tionscadal atá i gceist laistigh den tréimhse ama chéanna nó laistigh de thréimhse ama chomhchosúil agus gan costais i bhfad níos airde a bheith mar thoradh air. Agus comparáid á déanamh idir an tráthchlár agus an costas a bhaineann le réitigh mhalartacha shásúla, ba cheart do na húdaráis ábhartha a chur san áireamh gur gá fuinneamh in-athnuaite a chur in úsáid ar bhealach brostaithe costéifeachtach i gcomhréir leis na tosaíochtaí a leagtar amach ina bpleananna comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide agus sna nuashonruithe orthu arna dtíolacadh de bhun Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹² agus leis an luas a mheastar a bheidh ann chun na tosaíochtaí sin a bhaint amach. **Níl feidhm ag na rialacha sin ach amháin maidir le measúnú a dhéanamh ar réitigh mhalartacha a cheanglaítear faoi na Treoracha maidir le hÉin, Uisce agus Gnáthóga.**

¹² Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus na Gníomhaíochta Aeráide, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 94/22/CE, Treoir 98/70/CE, Treoir 2009/31/CE, Treoir 2009/73/CE, Treoir 2010/31/AE, Treoir 2012/27/AE agus Treoir 2013/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2009/119/CE agus Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 328, 21.12.2018, lch. 1, ELI:<http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

Ar an gcaoi chéanna, agus an maolú ábhartha dá bhforáiltear i dTreoir 92/43/CEE ón gComhairle¹³ á chur i bhfeidhm, is iomchuí go bhféadfaidh na húdaráis ábhartha, i roinnt cásanna a bhfuil údar cuí leo i gcás inar féidir a léiriú go réasúnta nach ndéanfaidh an plean nó an tionscadal ábhartha difear dochúlaithe do na próisis éiceolaíocha atá fíor-riachtanach chun struchtúr agus feidhmeanna an láithreáin a chothabháil, nach gcuirfear comhleanúnachas foriomlán líonra Natura 2000 i mbaol, go gcaomhnófar sláine comhshaoil an láithreáin agus go n-áiritheofar ardleibhéal cosanta do láithreáin Natura 2000, go bhféadfaidh siad na bearta cúiteacha a dhéanamh i gcomhthráth le cur chun feidhme plean nó tionscadail den sórt sin.

- (13) Tá sé ríthábhachtach dlús a chur le cur in úsáid stórála fuinnimh neamhspleách chun cur le solúbthacht an chórais fuinnimh agus chun comhtháthú córais i dtáirgeadh fuinnimh in-athnuaite a áirithiú. Dá bhrí sin, ba cheart go dtairbheodh stóráil neamhspleách de nósanna imeachta brostaithe deonaithe ceadanna. Ní dócha go mbeidh éifeachtaí díobhálacha móra ag stóráil fuinnimh ar mionscála ag a bhfuil toilleadh faoi bhun 100 kW ar an gcomhshaol ná ar an eangach ná ní mheastar go mbeidh ábhair inmí ann ina leith a bhaineann le húsáidí iomaíocha spáis. I bhfianaise an mhéid sin, is iomchuí na nósanna imeachta deonaithe ceadanna is infheidhme maidir leis an gcineál sin stórála a chuíchóiriú trí na ceadanna riaracháin uile a dhíothú, cé is moite den chead nasctha leis an eangach, agus trí na suiteálacha sin a dhíolmhú, le coimircí iomchuí, ón oibleagáid measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéanamh de bhun Threoir 2011/92/AE. **Féadfaidh na Ballstáit oibleagáid a thabhairt isteach chun na húdaráis ábhartha a chur ar an eolas faoi shuiteáil na dtionscadal stórála sin chun críoch clárúcháin.** Ní mór dlús a chur freisin le cur in úsáid stórála fuinnimh ag a bhfuil toilleadh os cionn 100 kW. Dá bhrí sin, is iomchuí a nós imeachta deonaithe ceadanna a chuíchóiriú trí sprioc-am foriomlán uasta 6 mhí a bhunú, cé is moite de stóráil hidreachumhachta pumpála, nach mór ceanglais chomhshaoil níos déine a chomhlíonadh agus, dá bhrí sin, lena n-éilítear sprioc-am foriomlán uasta níos faide.

¹³ Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fána agus flóra fiáine a chaomhnú (IO L 206, 22.7.1992, lch. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

Ba cheart feidhm a bheith ag na rialacha sin maidir le stóráil fuinnimh nach gcumhdaítear faoi raon feidhme Threoir (AE) 2024/1788.¹⁴ Chun comhtháthú córas i dtáirgeadh fuinnimh in-athnuaite a áirithiú, is gá cur le foinsí solúbthachta, go háirithe ceallraí feithiclí leictreacha, toisc gur féidir leo rannchuidiú leis an mbuaicéileamh leictreachais a athrú agus plódú eangaí a laghdú. Chun an méid sin a bhaint amach, ba cheart cur in úsáid níos tapúla agus níos éasca bonneagair bóthair athluchtaithe a chur chun cinn a thuilleadh, go háirithe bonneagar lena gcumhdaítear carranna, veaineanna, trucaílí, busanna nó gluaisrothair, agus feithiclí hibrídeacha inluchtaithe nó feithiclí lánleictreacha. Ba cheart go dtairbheodh stáisiúin athluchtaithe srutha ailtéarnaigh agus stáisiúin athluchtaithe srutha dhírigh araon de nósanna imeachta deonaithe ceadanna brostaithe, lena n-áirítear i gcás ceadanna nasctha leis an eangach. Ní dócha go mbeidh éifeachtaí díobhálacha móra ag stáisiúin athluchtaithe bheaga ag a bhfuil toilleadh faoi bhun 100 kW ar an gcomhshaol ná ar an eangach ná ní mheastar go mbeidh ábhair inmí ann ina leith a bhaineann le húsáidí iomaíocha den spás. I bhfianaise an mhéid sin, is iomchuí na nósanna imeachta deonaithe ceadanna is infheidhme maidir leis na stáisiúin athluchtaithe sin a chuíchóiriú trí na ceadanna riaracháin ar fad a dhíothú, cé is moite den chead nasctha leis an eangach, agus trí na suiteálacha sin a dhíolmhú, le coimircí iomchuí, ón oibleagáid measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéanamh de bhun Threoir 2011/92/AE. **Féadfaidh na Ballstáit oibleagáid a thabhairt isteach chun na húdaráis ábhartha a chur ar an eolas faoi shuiteáil na dtionscadal stáisiúin athluchtaithe sin chun críoch clárúcháin.**

Ní mór dlús a chur freisin le suiteáil stáisiúin athluchtaithe ag a bhfuil toilleadh os cionn 100 kW. Dá bhrí sin, is iomchuí a nós imeachta deonaithe ceadanna a chuíchóiriú, **más ann don nós imeachta sin, faoin gcóras dlí náisiúnta**, trí sprioc-am foriomlán uasta de 6 mhí a bhunú.

¹⁴ **Treoir (AE) 2024/1788 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2024 maidir le rialacha comhchoiteanna do na margaí inmheánacha do ghás in-athnuaite, do ghás nádúrtha agus do hidrigin, lena leasaítear Treoir (AE) 2023/1791 agus lena n-aisghairtear Treoir 2009/73/CE (athmhúnlú) (IO L, 2024/1788, 15.7.2024, lch. 1 ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>)**

- (14) Cuid ríthábhachtach de na nósanna imeachta chun suiteáil fuinnimh in-athnuaite a thógáil agus a oibriú is ea ceadanna nasctha leis an eangach a fháil, **ar ceadanna iad a d'fhéadfadh a bheith i bhfoirm údaráithe, ceada, comhaontaithe nó conartha**, agus is minic a ghlacann sé go leor ama. Is iomchuí, dá bhrí sin, na sprioc-amanna is infheidhme a chuíchóiriú a thuilleadh maidir leis na nósanna imeachta um nascadh leis an eangach is infheidhme maidir le tionscadail áirithe fuinnimh in-athnuaite ar mionscála, sócmhainní stórála agus stáisiúin athluchtaithe, agus athchumhachtú agus hibridiú tionscadal fuinnimh in-athnuaite, agus rialacha soiléire a thabhairt isteach maidir le hoibleagáidí na n-oibreoirí córais le linn na nósanna imeachta ceadaithe.
- (14) (a) Trí nósanna imeachta ábhartha maidir le nascadh leis an eangach, agus spriocdhátaí gaolmhara, a thabhairt isteach, ba cheart rochtain éifeachtúil thráthúil ar an eangach a chumasú i gcomhréir le hAirteagal 6 de Threoir (AE) 2019/944, faoi chuimsiú an chreata náisiúnta is infheidhme, lena n-áirítear i gcásanna plódaithe eangaí.
- (14) (b) Tá acmhainneacht shuntasach ag baint le gléasraí fuinnimh in-athnuaite a hibridiú ó thaobh rannchuidiú le feabhas a chur ar chomhtháthú an chórais fuinnimh agus leis na spriocanna fuinnimh in-athnuaite a bhaint amach trí theicneolaíochtaí iomadúla fuinnimh in-athnuaite a chomhcheangal, mar shampla trí leictrealóir nó tuirbíní gaoithe a chur le suiteáil fhótavoltach gréine atá ann cheana nó trí tháirgeadh ar bhonn in-athnuaite a chomhcheangal le stóráil. Le gléasraí a hibridiú, baintear leas as sineirgí agus comhlántacht foinsí fuinnimh in-athnuaite éagsúla, rud a áirithíonn soláthar fuinnimh níos cobhsaí agus a fhágann gur féidir solúbthacht a thabhairt isteach sa chóras fuinnimh trína ghiniúint agus a stóráil a chomhcheangal. Thairis sin, trí theicneolaíochtaí fuinnimh in-athnuaite éagsúla nó fuinneamh in-athnuaite a chomhcheangal le stóráil i láithreáin atá ann cheana, is féidir tairbhe a bhaint as naisc eangaí atá ann cheana agus as an mbonneagar is gá, agus laghdaítear an gá atá le talamh nua a úsáid agus measúnuithe foriomlána comhshaoil a dhéanamh ar thionscadail.

- (15) Aithnítear leis an tuarascáil maidir le todhchaí iomaíochas na hEorpa agus leis an bPlean Gníomhaíochta um Fhuinneamh Inacmhainne¹⁵ tionchar dearfach na n-athchóirithe a rinneadh le déanaí chun dlús a chur le nósanna imeachta deonaithe ceadanna. Mar sin féin, leagtar béim leo freisin ar nósanna imeachta deonaithe ceadanna fada éiginnte le haghaidh eangacha mar bhac mór ar shuiteáil níos tapúla a dhéanamh ar an acmhainneacht nua is gá chun freastal ar infheistíochtaí fuinnimh ghlain agus chun costais fuinnimh san Aontas a laghdú. Cé go bhfuil rialacha sonracha ann maidir le nósanna imeachta deonaithe ceadanna faoi Threoir (AE) 2018/2001, faoi Threoir (AE) 2024/1788 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁶ agus faoi Rialachán (AE) 2022/869 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁷, ní chumhdaítear leis na córais sin sócmhainní ginearálta bonneagair eangaí leictreachais. Dá réir sin, ní mór ceanglais ghinearálta maidir le nósanna imeachta um údarú le haghaidh bonneagar córais tarchuir agus dáileacháin leictreachais a sholáthar i dTreoir (AE) 2019/944, go sonracha i bhfoirm ceanglais ar na Ballstáit chun uasfhad na nósanna imeachta sin a áirithiú agus ceanglais a bhunú lena dtacaítear leis na sprioc-amanna sin a bhaint amach. Tá rialacha i Rialachán (AE) 2022/869 agus i dTreoir (AE) 2018/2001 maidir le tionscadail fuinnimh áirithe a údarú. I gcás contrárthacht idir na rialacha sin agus na rialacha a bhunaítear sa Treoir seo maidir le húdarú tionscadal leictreachais áirithe, ba cheart tús áite a bheith ag na rialacha i Rialachán (AE) 2022/869.

¹⁵ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, Chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún, An Plean Gníomhaíochta um Fhuinneamh Inacmhainne: Leas a bhaint as fíorluach ár nAontais Fuinnimh chun fuinneamh glan éifeachtúil inacmhainne a sholáthar do mhuintir uile na hEorpa (COM(2025) 79 final).

¹⁶ Treoir (AE) 2024/1788 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2024 maidir le rialacha comhchoiteanna do na margaí inmheánacha do ghás in-athnuaite, do ghás nádúrtha agus do hidrigin, lena leasaítear Treoir (AE) 2023/1791 agus lena n-aisghairtear Treoir 2009/73/CE ([IO L, 2024/1788, 15.7.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁷ Rialachán (AE) 2022/869 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2022 maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagar tras-Eorpach fuinnimh, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, (AE) 2019/942 agus (AE) 2019/943 agus Treoracha 2009/73/CE agus (AE) 2019/944, agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 ([IO L 152, 3.6.2022, lch. 45](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

- (16) Bíonn moill ar cheadú bhonneagar an chórais leictreachais agus sócmhainní giniúna mar thoradh ar easpa acmhainní ag na húdaráis náisiúnta agus digiteáil laghdaithe na nósanna imeachta deonaithe ceadanna. Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go mbeidh acmhainní daonna airgeadais agus teicniúla leordhóthanacha ag na húdaráis sin, lena n-áirítear scileanna, agus uirlisí agus córais bhainistíochta dhigiteacha a chuireann ar a gcumas cinntí a dhéanamh faoi na sprioc-amanna dá bhforáiltear sa Treoir.
- (17) Ba cheart na nósanna imeachta údarúcháin faoi Threoir (AE) 2019/944 a bheith soiléir, éifeachtúil agus trédhearcach agus comhsheasmhach le comhlíonadh an phlean forbartha gréasáin dáileacháin atá ann cheana agus an phlean forbartha gréasáin tarchuir 10 mbliana. Dá bhrí sin, meastar go ndéanfaidh na Ballstáit critéir agus nósanna imeachta oibiachtúla neamh-idirdhealaitheacha maidir le húdarú a leagan síos agus a fhoilsiú lena gcuirfear san áireamh, i measc nithe eile, sábháilteacht agus slándáil an chórais leictreachais, úsáid talún, éifeachtúlacht fuinnimh, saintréithe a bhaineann go sonrach leis an iarratasóir ar chead, laghduithe ar astaíochtaí, an tábhacht a bhaineann le dlús a chur le cur in úsáid bonneagair fuinnimh chun an aeráidneodracht a bhaint amach, agus roghanna malartacha ar an tionscadal.
- (18) I bhfianaise na práinne a bhaineann le bonneagair leictreachais a fhorbairt, meastar go n-áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfear saintréithe tionscadail san áireamh sna nósanna imeachta údarúcháin agus measúnú á dhéanamh ar an ngá atá ann, nó nach bhfuil ann, measúnuithe a dhéanamh, lena n-áirítear measúnuithe comhshaoil, nó staidéir, údaruithe nó tuarascálacha a chur ar fáil. Ba cheart do na húdaráis inniúla náisiúnta measúnuithe agus iarrataí ar fhaisnéis ó thionscnóirí a theorannú don mhéid is fíorghá agus dúbláil a sheachaint i ngach cás is féidir.

- (19) Chun cur le hintuarthacht agus cinnteacht maidir le fad agus costais na nósanna imeachta údarúcháin faoi Threoir (AE) 2019/944, ba cheart iarrataí ar fhaisnéis agus ar dhoiciméadacht ó iarratasóirí a bheith nithiúil sonrach agus ba cheart teorainn ama a bheith leo. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go n-iarrfaidh na húdaráis náisiúnta an fhaisnéis ábhartha chun an cead a eisiúint ó iarratasóirí laistigh de thréimhse réamhshonraithe arna comhaireamh ón uair a fhaightear an t-iarratas agus ba cheart dóibh ábhar agus mionsonraí aon fhaisnéise nó sonraí a iarrtar a chinneadh go nithiúil. Tar éis na tréimhse sin, ba cheart iarrataí ar fhaisnéis a theorannú d'fhaisnéis atá in easnamh a shainaithin nó a d'iarr an t-údarás roimhe sin, nó d'fhaisnéis nach bhféadfaí a iarraidh roimhe sin toisc go mbaineann sí le hathrú ábhartha ar imthosca a tharlaíonn tar éis an tionscadal iarratas ar údarú a dhéanamh.
- (20) Agus prionsabal na coimhdeachta, inniúlachtaí agus nósanna imeachta náisiúnta á n-urramú, ba cheart teorainn ama shoiléir a leagan síos le Treoir (AE) 2019/944 do chinneadh na n-údarás ábhartha, rud a spreagfaidh saineirí agus láimhseáil éifeachtúil nósanna imeachta a mbeidh cur in úsáid eangach leictreachais mar thoradh orthu. Mar sin féin, is féidir leis na Ballstáit a ndícheall a dhéanamh nósanna imeachta deonaithe ceadanna níos giorra a bhaint amach i gcás inar féidir, go háirithe a mhéid a bhaineann le tionscadail chun bonneagar an chórais tarchuir atá ann cheana a athchóiriú, a nuachóiriú nó a athchumhachtú agus bonneagar nua córais dáileacháin a thógáil, ar bonneagar é go bhféadfadh nach mbeadh nós imeachta deonaithe ceadanna ag teastáil ina leith a bheadh chomh casta céanna le bonneagar tarchuir nua.

- (21) gcomhréir leis an bpráinn a bhaineann le heangacha leictreachais a chur in úsáid chun spriocanna fuinnimh agus aeráide an Aontais a bhaint amach agus bearta lena n-áirithítear a n-éifeachtacht sa chleachtas a bheith ag gabháil le sprioc-amanna le haghaidh nósanna imeachta deonaithe ceadanna, ba cheart [...] **an fhéidearthacht a bheith ag Ballstáit foráil a dhéanamh** [...] go gcuirfí coincheap an fhormheasa intuigthe [...] i bhfeidhm maidir le [...] céimeanna [...] riaracháin [...] **idirmheánacha a mhéi a bhaineann leis an nós imeachta deonaithe ceadanna i** **cás** tionscadail eangaí leictreachais, **a bhfuil na céimeanna riaracháin ar fad a glacadh le linn an nós imeachta deonaithe ceadanna san áireamh, lena n-áirítear comhairliúchán a eagrú nó tuairim a iarraidh ó chomhlachtaí nó údaráis éagsúla, nó don chinneadh críochnaitheach. Ní dochar forálacha na Treorach seo don fhéidearthacht atá ag na Ballstáit formheas intuigthe a chur i bhfeidhm maidir le cinntí comhshaoil agus i gcás ina bhforáiltear don fhéidearthacht sin ina gcórais dlí náisiúnta. [...]** Chun cur i bhfeidhm éifeachtach an bhirt seo a áirithiú agus chun cearta tríú páirtithe ar chosaint bhreithiúnach a ráthú, ba cheart do na húdaráis ábhartha gach cinneadh a glacadh a chur in iúl go poiblí[...].

- (22) Chun castacht a laghdú, cur le héifeachtúlacht agus trédhearcacht agus cuidiú le comhar a fheabhsú i measc na mBallstát, ba cheart pointí teagmhála a bheith ann d'oibreoirí córais tarchurtha nó dáileacháin leictreachais a chuireann tionscadal eangach nó sócmhainní líonra eile chun cinn go dtí go ndéanfar cinneadh. Beidh na pointí teagmhála sin freagrach as iarratasóirí a éascú agus a threorú trí na nósanna imeachta údarúcháin a bhaineann leis an gcineál sin bonneagair. **Gan dochar do cheanglais de bhun ord bunreachtúil an Bhallstáit lena mbaineann, [...] de mheon an tsimplithe agus d'fhonn an éifeachtúlacht a mhéadú, i gcás inarb iomchuí agus inarb indéanta, [...] féadfaidh Ballstát an fhreagracht sin a dhíriú ar phointe teagmhála aonair, mar shampla na húdaráis náisiúnta inniúla dá dtagraítear in Airteagal 8) de Rialachán (AE) 2022/869 b'fhéidir, nó na pointí teagmhála dá dtagraítear in Airteagal 16 de Threoir (AE) 2018/2001, ós rud é go gcomhlíonann na húdaráis sin an ról sin cheana féin a mhéid a bhaineann leis na nósanna imeachta deonaithe ceadanna maidir le tionscadail bonneagair leasa choitinn agus tionscadail chomhleasa, agus tionscadail fuinnimh in-athnuaite, faoi seach.** Agus na róil sin á gcumasc acu, **áiritheoidh na Ballstáit nach mbeidh ach pointe teagmhála aonair amháin ann ar an leibhéal riaracháin ábhartha, agus cuirfidh siad uirlisí ar fáil chun cabhrú le tionscnóirí tionscadail an pointe teagmhála bunaithe nó ainmnithe iomchuí a shainaithint. Thairis sin, ba cheart do na Ballstáit aird ar leith a thabhairt chun a áirithiú go mbeidh foireann leordhóthanach ag na pointí teagmhála agus go mbeidh na hacmhainní agus an toilleadh is gá acu chun na cúraimí atá faoina bhfreagracht a chomhlíonadh.**

- (23) Mar gheall ar an ról atá acu maidir le sócmhainní fuinnimh in-athnuaite, réitigh sholúbthachta agus stóráil fuinnimh a chomhtháthú agus leictriú a chumasú i gcoitinne, tá bonneagar córais tarchuir nó dáileacháin fíor-riachtanach chun an aeráidneodracht a bhaint amach. I bhfianaise an phríomhróil atá ag bonneagar an chórais leictreachais chun an aeráidneodracht a bhaint amach, sna measúnuithe cás ar chás is gá, ba cheart do na Ballstáit a thiomhdiú go bhfuil leas poiblí sáraitheach ag baint le bonneagar an chórais tarchuir nó dáileacháin, lena n-áirítear soláthar cumhachta ar tír i gcalafoirt, agus gur chun leas na sábháilteachta agus na sláinte poiblí atá sé, ach amháin i ndáil [...] leis an oidhreacht chultúrtha [...] i gcás ina bhfuil fianaise shoiléir ann go bhfuil éifeachtaí díobhálacha móra ag na tionscadail sin ar an gcomhshaol nach féidir a mhaolú ná a chúiteamh **agus i gcás inar léir nach mór tús áite a thabhairt do na coinbhleachtaí leasa sin d'ainneoin na dtairbhí tábhachtacha a bhaineann le bonneagar an chórais leictreachais. Sna cásanna sin, níor cheart don údarás ábhartha an toimhde a chur i bhfeidhm.** Bonneagar an chórais tarchuir nó dáileacháin a dtiomhdítear go bhfuil leas sáraitheach poiblí ag baint leis atá níos mó ná leasanna neamh-chomhshaoil, ba cheart tosaíocht a thabhairt dó ar leasanna neamh-chomhshaoil agus ba cheart é a údarú chomh tapa agus is féidir.

- (24) Chun dlús a chur le cur in úsáid eangach leictreachais, is iomchuí a shonrú an chaoi ar féidir na coinníollacha maidir le maoluithe sonracha a chur i bhfeidhm dá bhforáiltear i reachtaíocht chomhshaoil an Aontais a chomhlíonadh. Go háirithe, agus measúnú á dhéanamh an ann do réitigh mhalartacha shásúla ar thionscadal na heangaí leictreachais, **ba cheart na teorainneacha sin ar an measúnú ar réitigh mhalartacha a theorannú do chur i bhfeidhm na maoluithe sonracha dá bhforáiltear i reachtaíocht chomhshaoil an Aontais. Féadfaidh na Ballstáit rialacha éagsúla a leagan síos maidir le measúnú foriomlán a dhéanamh ar roghanna malartacha sa nós imeachta ceadaithe. Ba [...]** cheart raon feidhme an mheasúnaithe sin a theorannú do réitigh mhalartacha lena n-áirithítear go mbainfear amach an cuspóir céanna laistigh den tréimhse ama chéanna nó laistigh de thréimhse ama chomhchosúil agus gan costais i bhfad níos airde a bheith mar thoradh air. Agus comparáid á déanamh idir an tráthchlár agus an costas a bhaineann le réitigh mhalartacha shásúla, ba cheart do na húdaráis ábhartha a chur san áireamh gur gá eangacha a chur in úsáid ar bhealach brostaithe agus costéifeachtach i gcomhréir leis na tosaíochtaí a leagtar amach ina bpleananna comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide agus sna nuashonruithe orthu arna dtíolacadh de bhun Rialachán (AE) 2018/1999. **Níl feidhm ag na rialacha sin ach amháin maidir le measúnú a dhéanamh ar réitigh mhalartacha a cheanglaítear faoi na Treoracha maidir le hÉin, Uisce agus Gnáthóga.**

Ar an gcaoi chéanna, agus an maolú ábhartha dá bhforáiltear i dTreoir 92/43/CEE á chur i bhfeidhm, is iomchuí go bhféadfaidh na húdaráis ábhartha na bearta cúiteacha a dhéanamh i gcomhthráth le cur chun feidhme an phlean agus an tionscadail, i roinnt cásanna a bhfuil údar cuí leo i gcás inar féidir a léiriú go réasúnta nach ndéanfaidh an plean nó an tionscadal ábhartha difear dochúlaithe do na próisis éiceolaíocha atá fíor-riachtanach chun struchtúr agus feidhmeanna an láithreáin a chothabháil, nach gcuirfear comhleanúnachas foriomlán líonra Natura 2000 i mbaoil, go gcaomhnófar sláine comhshaoil an láithreáin agus go n-áiritheofar ardleibhéal cosanta do láithreáin Natura 2000.

- (25) Mar thoradh ar an bpráinn a bhaineann le bonneagar fuinnimh a chur in úsáid agus an tábhacht a bhaineann le nósanna imeachta údarúcháin a chuíchóiriú agus ós rud é gurb iad na measúnuithe comhshaoil an chéim ar an bhfad is faide i nósanna imeachta um údarúcháin, tá sé tábhachtach na measúnuithe sin a íoslaghdú gan cosaint chomhshaoil a chur i mbaol. Maidir le bonneagar an chórais tarchuir agus dáileacháin atá ann cheana a athchóiriú, a nuachóiriú nó a athchumhachtú, agus bonneagar nua an chórais dáileacháin a thógáil, is tionscadail iad a mbíonn tionchar íosta acu ar an gcomhshaol de ghnáth. Bíonn tionscadail athchóirithe, nuachóirithe nó athchumhachtaithe ar méid teoranta go tráthrialta agus ní dhéanann siad difear ach do chuid de na sócmhainní atá ann cheana a ndearnadh measúnú ar thionchair chomhshaoil ina leith roimhe seo. Mar thoradh air sin, is minic a bhíonn tionchair na dtionscadal sin teoranta do thionchair na n-oibreacha foirgníochta, agus bíonn an tionchar céanna, nó tionchar níos lú fíú, ag oibriú na sócmhainne ná oibriú an tionscadail ar a raibh sí dírithe. Ar an taobh eile, mar gheall ar mhéid níos lú a dtionscadal, ar voltas níos ísle a sócmhainní agus ar an gclaonadh atá ann iad a fhorbairt i limistéir thógtha atá níos gaire do thomhaltóirí, is gnách nach mbíonn tionchair mhóra ar an gcomhshaol acu. Dá réir sin, chun dlús a chur le cur in úsáid bhonneagar an chórais leictreachais agus chun spriocanna aeráidneodrachta agus fuinnimh in-athnuaite a bhaint amach, ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit, faoi choinníollacha áirithe, na tionscadail a luaitear san aithris seo a dhíolmhú go dlisteanach ó mheasúnuithe ar an tionchar ar an gcomhshaol agus ó mheasúnuithe iomchuí agus ón measúnú ar a n-impleachtaí ar chosaint speiceas de bhun Airteagal 12(1) de Threoir 92/43/CEE¹⁸ agus Airteagal 5 de Threoir 2009/147/CE¹⁹.

¹⁸ Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fána agus flóra fiáine a chaomhnú ([IO L 206, 22.7.1992, lch. 7](http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj) , ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁹ Treoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Samhain 2009 maidir le héin fhiáine a chaomhnú ([IO L 20, 26.1.2010, lch. 7](http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

- (26) Is mó go mór na tairbhí a bhaineann le bonneagar leictreachais a chur in úsáid i dtéarmaí laghdaithe ar astaíochtaí nítrigine ná costas na n-astaíochtaí íosta a eascraíonn as a dtógáil. Dá réir sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú nach mbeidh cur in úsáid tapa bonneagair leictreachais teoranta ar aon bhealach ag na hastaíochtaí sealadacha a eascraíonn as a dtógáil.
- (27) Tá pleanáil líonra tarchuir náisiúnta lena léirítear forbairtí ar an mbeartas aeráide agus fuinnimh agus athruithe gaolmhara ar thomhaltas agus ar ghiniúint rithábhachtach chun go n-éireoidh leis an leictriú agus leis an aistriú fuinnimh ina iomláine. Mar sin féin, níor bhain na ceanglais a bhí ann cheana faoi Airteagal 51 de Threoir (AE) 2019/944 ach le hoibreoirí córais tarchuir áirithe agus ní dhearnadh foráil leo maidir le tréimhse phleanála a bhí fada go leor chun infheistíocht oirchilleach a chur san áireamh. Tá sé tábhachtach go mbreithneofaí le leathnú an chórais tarchuir tréimhse de 15 bliana ar a laghad, agus go mbreithneofaí le húsáid tosaíochta na solúbthachta neamh-iontaise, réitigh neamhshreinge agus roghanna malartacha eile ar leathnú an chórais, go mbeadh sé bunaithe ar chás comhpháirteach arna fhorbairt le hoibreoirí córais eile ar fud na n-earnálacha agus go mbeadh sé ailínithe leis an gcás lárnach faoin bplean forbartha gréasáin 10 mbliana uile-Aontais. Chun trédhearcacht a áirithiú agus úsáideoirí eangaí, lena n-áirítear na hearnálacha giniúna, tionscail, sonraí agus iompair, a chorprú ar bhealach níos fearr sa phleanáil líonra, tá sé ina cheanglas freisin le nasc le hAirteagal 55 de Threoir (AE) 2024/1788 go rachfar i gcomhairle go luath leo le linn an phróisis forbartha cásanna comhpháirteacha chun infheistíocht réamh-mheasta a cheadú.

- (28) I bhfianaise na leasuithe ar Threoracha (AE) 2018/2001 agus (AE) 2019/944, chomh maith leis na leasuithe comhthreomhara ar Rialachán (AE) 2022/869, ba cheart don Choimisiún cur chuige aontaithe a thabhairt isteach maidir leis na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh. Cé go dtugtar isteach le Treoir (AE) 2024/1788 bearta chun an riarachán maidir le nósanna imeachta deonaithe ceadanna a shimpliú agus a chuíchóiriú, is gá leasú spriocdhírithe a dhéanamh chun cur chuige comhchuibhithe a áirithiú agus chun creat comhsheasmhach a chur in úsáid ar leibhéal an Aontais.
- (29) Bíonn moill ar cheadú saoráidí gáis nádúrtha, saoráidí táirgthe hidrigine agus bonneagar an chórais hidrigine mar thoradh ar easpa acmhainní ar na húdaráis náisiúnta agus ar dhigiteáil theoranta na nósanna imeachta ceadaithe. Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go mbeidh acmhainní daonna airgeadais agus teicniúla leordhóthanacha ag na húdaráis sin, lena n-áirítear scileanna agus uirlisí agus córais bainistíochta dhigiteacha, a chuireann ar a gcumas cinntí a dhéanamh faoi na sprioc-amanna dá bhforáiltear sa Treoir.
- (30) Chun cur le hintuarthacht agus cinnteacht maidir le fad agus costais na nósanna imeachta um údarú faoi Threoir (AE) 2024/1788, ba cheart iarrataí ar fhaisnéis agus ar dhoiciméadacht ó iarratasóirí a bheith nithiúil sonrach agus ba cheart teorainn ama a bheith leo. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go n-iarrfaidh na húdaráis náisiúnta an fhaisnéis ábhartha chun an cead a eisiúint ó iarratasóirí laistigh de thréimhse réamhshonraithe arna comhaireamh ón uair a fhaightear an t-iarratas agus ba cheart dóibh ábhar agus mionsonraí aon fhaisnéise nó sonraí a iarrtar a chinneadh go nithiúil. Tar éis na tréimhse sin, ba cheart iarrataí ar fhaisnéis a theorannú d'fhaisnéis atá in easnamh a shainaithin nó a d'iarr an t-údarás roimhe sin, nó d'fhaisnéis nach bhféadfaí a iarraidh roimhe sin toisc go mbaineann sí le hathrú ábhartha ar imthosca a tharlaíonn tar éis an tionscadal iarratas ar údarú a dhéanamh.

- (31) Maidir le nósanna imeachta formheasa faoi Threoir (AE) 2024/1788, i gcomhréir leis an tábhacht a bhaineann le cur in úsáid tapa saoraidí hidrigine agus bonneagair córais hidrigine a áirithiú agus le comhlíonadh na sprioc-amanna a bhunaítear **sa Treoir [...], ba cheart an deis a bheith ag na Ballstáit [...] foráil a dhéanamh [...]** go gcuirfear [...] coincheap an fhormheasa intuigthe i bhfeidhm [...] maidir leis **na céimeanna idirmheánacha [...]** a bhaineann leis na tionscadail sin, **ina mbeidh na céimeanna riaracháin ar fad a rinneadh le linn an nós imeachta deonaithe ceadanna, lena n-áirítear comhairliúchán a eagrú nó tuairim a iarraidh ó chomhlachtaí nó údaráis éagsúla, [...]** nó maidir leis an gcinneadh críochnaitheach. Ní dochar forálacha na Treorach seo don cheart atá ag na Ballstáit formheas intuigthe a chur i bhfeidhm maidir le cinntí comhshaoil agus i gcás ina bhforáiltear don fhéidearthacht sin ina gcórais dlí náisiúnta [...]. C[...]hun cur i bhfeidhm éifeachtach an bhirt seo a áirithiú agus [...] chun cearta tríú páirtithe ar chosaint bhreithiúnach a ráthú, ba cheart do na húdaráis ábhartha gach cinneadh a glacadh a chur in iúl go poiblí, [...].
- (32) De mheon an tsimplithe, féadfaidh na Ballstáit a mheas go bhfuil sé iomchuí agus níos éifeachtúla ról pointe teagmhála aonair a lárú faoi oibleagáid Threoir (AE) 2024/1788 sna húdaráis inniúla náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2022/869, ós rud é go gcomhlíonann na húdaráis sin an ról sin cheana féin a mhéid a bhaineann leis na nósanna imeachta deonaithe ceadanna maidir le tionscadail bonneagair leasa choitinn agus tionscadail chomhleasa. Agus rogha á déanamh na róil sin a chumasc, ba cheart do na Ballstáit aird ar leith a thabhairt chun a áirithiú go mbeidh foireann leordhóthanach ag na pointí teagmhála agus go mbeidh na hacmhainní agus an toilleadh is gá acu chun na cúraimí atá faoina bhfreagracht a chomhlíonadh.

- (33) **Dá gcuirfí [...] tairseach dhigiteach nó roinnt tairseacha nasctha ar fáil ar an leibhéal náisiúnta le haghaidh na gcéimeanna uile sna nósanna imeachta [...] údarúcháin [...], d'fhéadfaí digiteáil, idir-inoibritheacht agus trédhearcacht aonfhoirmeach sna húdaráis éagsúla um cheadú sna Ballstáit a áirithiú agus, ar deireadh, dlús a chur le nósanna imeachta deonaithe ceadanna. I gcás ina mbunaítear níos mó ná tairseach amháin, áirithítear nascacht idir tairseacha ar choinníoll go n-atreoraíonn gach tairseach úsáideoirí nó go n-áirítear léi tagairtí do na tairseacha ábhartha eile. Tá sé de shaoirse i gcónaí ag na Ballstáit céimeanna níos airde idirnasachta, idir-inoibritheachta agus cumarsáide a chur chun feidhme idir tairseacha.**
- (33) (a) **Le roinnt forálacha den Treoir seo, tugtar isteach tairseacha ar thoilleadh arna sloinneadh i 'vatanna' agus ba cheart do na Ballstáit nach naisc trí chéim an cineál naisc chaighdeánaigh iontu luachanna toillte coibhéiseacha a chur i bhfeidhm maidir le naisc.**
- (33) (b) **An fhéidearthacht atá ag na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le díolúintí i ndáil le bonneagar nua córais tarchurtha nó dáileacháin leictreachais, níor cheart réamhbhreith a dhéanamh ar chosaint dobharlach a úsáidtear le haghaidh an uisce óil nó an uisce mianraí nádúrtha, agus dá bhrí sin tá feidhm fós ag na hoibleagáidí i ndáil leis na dobharlaigh sin.**

(33) (c) Ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit díolúintí breise a thabhairt le haghaidh córais dáileacháin iata níos lú. Éascaítear leis sin úsáid éifeachtúil a bhaint as bonneagar fuinnimh láithreán tionsclaíoch, tráchtála nó seirbhísí comhroinnte atá ann cheana nó as córais bheaga dáileacháin i láithreáin chónaithe teoranta, áit a bhfuil ról méadaitheach ag giniúint agus dáileadh áitiúil comhroinnte san aistriú fuinnimh. I bhfianaise a n-ábharthachta teoranta don iomaíocht, ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit gan caitheamh le hoibreoirí na gcóras sin mar oibreoirí córais dáileacháin, ar choinníoll go gcoinníonn custaiméirí a bpríomhchearta faoi Threoir (AE) 2019/944, agus go bhfuil coimircí i bhfeidhm chun tionchair dhiúltacha ar dháileadh cothrom costas eangaí, ar shlándáil eangaí nó ar fhorbairt scéimeanna nó seirbhísí solúbthachta a sheachaint. Ba cheart custaiméirí a bheith cosanta go héifeachtach i gcoinne iompar idirdhealaitheach nó mí-úsáideach oibreoir an chórais dáileacháin iata, *inter alia*, trí fhaireachán rialála agus forfheidhmiú na rialacha ag údaráis rialála.

TAR ÉIS AN TREOIR SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasuithe ar Threoir (AE) 2018/2001

Leasaítear Treoir (AE) 2018/2001 mar a leanas:

(1) in Airteagal 2, an dara mír, cuirtear na pointí (10a) go (10f) seo a leanas isteach:

(10a) is córais fuinnimh fhótavoltaigh suas le 800 vata iad ‘mionchórais ghréine inluchtaithe’ atá nasctha le micri-inbhéartóir agus a phlugáiltear isteach go díreach i soicéad caighdeánach náisiúnta, trína gcuirfidh siad le córas leictreachais inmheánach an fhoirgnimh.

(10b) ciallaíonn ‘stóráil fuinnimh neamhspleách’ stóráil fuinnimh nach bhfuil comhcheangailte le saoráid táirgthe fuinnimh, **cé is moite de stóráil fuinnimh a chumhdaítear faoi raon feidhme Threoir (AE) 2024/1788;**

(10c) ciallaíonn ‘stáisiún athluchtaithe’ stáisiún athluchtaithe mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (52), de Rialachán (AE) 2023/1804;

(10d) ciallaíonn ‘hibridiú’ gléasra fuinnimh in-athnuaite nach gléasra hibrídeach é a thiontú ina ghléasra hibrídeach atá taobh thiar den phointe nasctha céanna;

(10e) ciallaíonn ‘gléasra hibrídeach’ gléasra fuinnimh in-athnuaite lena gcomhcheanglaítear teicneolaíochtaí iomadúla fuinnimh in-athnuaite, nó lena gcomhcheanglaítear teicneolaíocht fuinnimh in-athnuaite amháin nó níos mó le stóráil fuinnimh;

(10f) ciallaíonn ‘[...] cead nasctha leis an eangach’ **an toradh ar an** nós imeachta ó iarraidh iomlán an fhorbróra tionscadail ar nascadh leis an eangach suas go dtí cinneadh an oibreora córais maidir le cé acu is féidir an tionscadal a nascadh leis an eangach nó nach féidir;

(2) in Airteagal 15c, cuirtear na míreanna 6 [...] agus 7 seo a leanas isteach:

‘6. Déanfaidh na Ballstáit iarracht gan **forbairt fuinnimh in-athnuaite agus an bonneagar a bhaineann leis sin a eisiamh i** [...] limistéir mhóra [...] mar thoradh ar chúiseanna comhshaoil, lena n-áirítear cosaint an tírdhreacha, ach amháin más féidir leo a léiriú go mbeadh damáiste dochúlaithe mar thoradh ar na cineálacha gléasraí sin agus ar a mbonneagar gaolmhar sa limistéar nach féidir a mhaolú ná a chúiteamh le linn an mheasúnaithe comhshaoil de bhun Threoir 2011/92/AE agus, i gcás inarb ábhartha, an mheasúnaithe iomchuí de bhun Airteagal 6(3) de Threoir 92/43/CEE’; **Beidh feidhm ag an mír seo gan dochar do bhreithnithe cosanta náisiúnta.**

7. Féadfaidh na Ballstáit síneadh a chur le cur i bhfeidhm mhír 4 go dtí 31 Nollaig 2027, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo nó más gá mar gheall ar shrianta riaracháin nó teicniúla ar limistéir shonracha arna n-ainmniú: mar limistéir atá oiriúnach le haghaidh cur in úsáid luathaithe cineáil teicneolaíochta fuinnimh in-athnuaite amháin nó níos mó;

(3) in Airteagal 15d, cuirtear na míreanna 3 agus 4 seo a leanas isteach:

‘3. Glacfaidh na Ballstáit bearta chun a áirithiú go gcuirfear sciar de na tairbhí a bhaineann le tionscadail fuinnimh in-athnuaite ag a bhfuil toilleadh suiteáilte os cionn 10 MW ar aghaidh, go díreach nó go hindíreach, chuig saoránaigh áitiúla agus pobail áitiúla atá i ngaireacht do na tionscadail sin. **Féadfaidh na Ballstáit bearta éagsúla comhroinnte tairbhí a chur i bhfeidhm ag brath ar theicneolaíocht shonrach, suíomh sonrach agus méid sonrach an tionscadail agus ar cé acu atá nó nach bhfuil an tionscadal ina thionscadal féintomhaltais fuinnimh in-athnuaite.**

Féadfaidh na Ballstáit teicneolaíochtaí sonracha a eisiamh ón oibleagáid bearta maidir le comhroinnt tairbhí a ghlacadh i gcásanna nach bhfuil an teicneolaíocht aibí go leor chun ualaí airgeadais breise a iompar nó i gcásanna nach príomh-rannchuiditheoirí iad leis na rannchuidithe náisiúnta le sprioc 2030 an Aontais maidir le fuinneamh in-athnuaite faoina bpleananna comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide arna dtíolacadh de bhun Airteagail 3 agus 14 de Rialachán (AE) 2018/1999.

4. [...] **Féadfaidh** na Ballstáit [...] éascaitheoir neamhspleách a ainmniú chun idirphlé a chur chun cinn idir an forbróir tionscadail agus an pobal i gcoitinne le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite a bhfuil toilleadh suiteáilte os cionn 10 MW acu. **Beidh an t-éascaitheoir ina thríú páirtí neamhspleách, a fhéadfaidh a bheith ina údarás poiblí, agus ní bheidh aon bhaint airgeadais aige leis an bhforbróir.** Ní dhéanfaidh an t-éascaitheoir idirghabháil ach amháin arna iarraidh sin d’aon cheann de na páirtithe ábhartha agus déanfaidh sé an méid seo a leanas:

- (a) comhairliúcháin phoiblí a éascú, de réir mar is gá, lena n-áirítear comhairliúcháin luatha le linn na céime roimh an iarratas ar chead;
- (b) dul i dteagmháil chun teacht ar réitigh chun aghaidh a thabhairt ar ábhair inní a d’fhéadfadh a bheith ann arna n-ardú ag pobail áitiúla.
- (c) tacaíocht agus trédhearcacht a áirithiú maidir le rogha an chineáil birt comhroinnte tairbhí, i gcás inarb ábhartha.

Féadfaidh na Ballstáit táille a shocrú, arna híoc ag forbróirí tionscadail, chun seirbhísí an éascaitheora a mhaoiniú.’;

(4) Leasaítear Airteagal 16 mar a leanas:

- (a) i mír 3, scriostar an abairt seo a leanas:

‘Ligfear do na hiarratasóirí na doiciméid ábhartha a thíolacadh i bhfoirm dhigiteach freisin.’

(b) cuirtear an mhír 3a seo a leanas isteach:

‘3a. **Féadfaidh** [...] na Ballstáit [...] tairseach dhigiteach **nó tairsí nasctha a bhunú** ar an leibhéal náisiúnta le haghaidh na gcéimeanna uile sna nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite, stórála agus eangaí.

Is tríd an [...] tairseach dhigiteach [...] nó **na tairsí nasctha** a chuirfidh iarratasóirí iarratais ar chead agus na doiciméid ábhartha uile is gá le haghaidh an nós imeachta deonaithe ceadanna isteach. Déanfaidh an [...] tairseach dhigiteach nó **na tairsí nasctha** uathobriú ar shannadh na n-iarratas ar chead do na húdaráis inniúla, a dhéanfaidh na hiarratais agus na doiciméid ábhartha a phróiseáil i bhfoirm leictreonach agus a idirghníomhóidh go díreach leis na hiarratasóirí sa [...] tairseach dhigiteach nó **sna tairsí nasctha**.

Sa [...] tairseach dhigiteach **nó sna tairsí nasctha**, beidh gnéithe lenar féidir an t-iarratasóir a chur ar an eolas faoi na céimeanna uile den nós imeachta deonaithe ceadanna, faoi stádas an nós imeachta agus faoi chinntí na n-údarás ábhartha, agus chun comhlíonadh na sprioc-amanna deonaithe ceadanna a leagtar amach sa Treoir seo a sheiceáil. **Féadfaidh** an [...] tairseach dhigiteach **nó na tairsí nasctha** [...] rochtain **a thabhairt ar** na sonraí agus na cinntí ábhartha comhshaoil agus geolaíocha atá ar fáil sa tairseach aonair dhigiteach atá bunaithe ar an gcóras faisnéise geografaí dá dtagraítear in Airteagal 10(3) de Rialachán [xxxxx] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.

Foilseoidh an [...] tairseach dhigiteach **nó na tairsí nasctha** sonraí staidrimh bliantúla maidir le fad na nósanna imeachta deonaithe ceadanna, lena sainaithneofar go soiléir na céimeanna éagsúla sa nós imeachta deonaithe ceadanna agus fad na gcéimeanna sin. Beidh na sonraí sin ar fáil go poiblí.

Beidh rochtain ag an bpointe teagmhála aonair nó ag na pointí teagmhála aonair dá dtagraítear i mír 3 ar na sonraí agus ar an bhfaisnéis ábhartha uile atá le fáil sa tairseach, chun a dhualgais nó a ndualgais a chomhlíonadh.

(5) Airteagal 16b

le leasú mar a leanas:

(a) [...]

[...]

(b) cuirtear an mhír 3 seo a leanas isteach:

‘3. Sa nós imeachta deonaithe ceadanna dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2, an dara fomhír, [...] féadfaidh na Ballstáit **foráil a dhéanamh** gurb é [...] an toradh a bheidh air mura dtagann freagra ó na húdaráis inniúla ábhartha nó ó na heintitis inniúla ábhartha laistigh den sprioc-am a leagtar síos go measfar na céimeanna **riaracháin idirmheánacha** sonracha a bheith formheasta, **ach amháin i gcás ina bhforáiltear don fhéidearthacht sin ina gcóras dlí náisiúnta** agus le haghaidh ceadanna nasctha leis an eangach [...]. Cuirfear gach cinneadh ar fáil **go poiblí i gcomhréir leis an dlí is infheidhme.**[...]

(6) leasaítear Airteagal 16c mar a leanas:

(a) scriostar mír 1;

(b) cuirtear an mhír 2b seo a leanas isteach:

‘2b[...] Laistigh de na teorainneacha a cheadaítear leis an ord bunreachtúil náisiúnta agus gan dochar d’inniúlachtaí eisiacha na n-údarás uathrialach réigiúnach agus áitiúil maidir le húsáid talún agus pleanáil spásúlachta, i gcás ina n-athraíonn na Ballstáit stádas talún ina gcuirtear suiteáil fuinnimh in-athnuaite, áiritheoidh siad go bhféadfar an tsuiteáil sin a athchumhachtú fós.’;

(c) cuirtear an mhír 4 seo a leanas isteach:

‘4. I gcás ina méadaíonn athchumhachtú suiteálacha fuinnimh gaoithe toilleadh iomlán na suiteála gan dromchla talún breise a úsáid, ina laghdaíonn sé líon iomlán na dtuirbíní a shuiteáiltear, agus ina gcomhlíonann sé na bearta maolaithe comhshaoil is infheidhme arna mbunú don tsuiteáil bhunaidh fuinnimh gaoithe, beidh an tionscadal díolmhaithe ó aon cheanglas is infheidhme próiseas scagtha a dhéanamh de bhun Airteagal 16a(4), chun a chinneadh cé acu atá measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol de bhun Airteagal 4(2) de Threoir 2011/92/AE nó Airteagal 5 de Rialachán [xxxxx] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ag teastáil don tionscadal nó nach bhfuil, nó chun measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéanamh de bhun Airteagal 4([...]2) de Threoir 2011/92/AE.’; Tá feidhm ag an díolúine gan dochar do bhreithnithe slándála náisiúnta agus d’athruithe ar phleanáil spásúlachta,

I gcás nach gcomhlíonann athchumhachtú suiteálacha fuinnimh gaoithe na ceanglais sa chéad fhomhír, beidh feidhm ag mír 2 den Airteagal seo.

(7) leasaítear Airteagal 16d mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

‘1. An nós imeachta deonaithe ceadanna dá dtagraítear in Airteagal 16(1) maidir le trealamh grianfhuinnimh agus stóráil fuinnimh chomhshuite ag a bhfuil toilleadh suiteáilte iomlán os cionn 100 kW a shuiteáil i struchtúir shaorga atá ann cheana nó a bheidh ann amach anseo, cé is moite de dhromchlaí uisce saorga, áiritheoidh na Ballstáit nach rachaidh an nós imeachta sin thar 3 mhí, ar choinníoll nach é an phríomhaidhm atá ag na struchtúir shaorga sin grianfhuinneamh a tháirgeadh ná fuinneamh a stóráil. De mhaolú ar Airteagal 4(2) de Threoir 2011/92/AE agus ar Iarscríbhinn II, pointí 3(a) agus (b), ina n-aonar nó i gcomhar le pointe 13(a), a ghabhann leis an Treoir sin, beidh suiteáil trealaimh grianfhuinnimh agus na stórála fuinnimh comhshuite dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 den Airteagal seo díolmhaithe ón gceanglas, i gcás inarb infheidhme, measúnú tiomnaithe ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéanamh de bhun Airteagal 2(1) de Threoir 2011/92/AE.’

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

‘Ní éileoidh na Ballstáit aon chead riaracháin, lena n-áirítear cead maidir le gnéithe comhshaoil, cé is moite de cheadanna nasctha leis an eangach, chun trealamh grianfhuinnimh agus stóráil fuinnimh chomhshuite a shuiteáil ag a bhfuil toilleadh suiteáilte iomlán 100 kW nó níos lú. Gan dochar do mhír 1, cuirfidh na Ballstáit srian le cur i bhfeidhm na míre seo i **láithreáin** [...] Natura 2000 agus i limistéir eile faoi scéimeanna cosanta náisiúnta agus i limistéir faoi chosaint oidhreachta cultúrtha nó stairiúla’; **Féadfaidh na Ballstáit oibleagáid a bhunú fógra a thabhairt faoi shuiteáil an trealaimh sin agus faoin stóráil fuinnimh chomhshuite.**

(c) cuirtear na míreanna 3 agus 4 seo a leanas isteach:

‘3. Féadfaidh na Ballstáit limistéir áirithe a eisiamh ó chur i bhfeidhm mhíreanna 1 agus 2 chun leasanna cultúrtha, oidhreachta stairiúla nó [...] **cosanta náisiúnta agus slándála** a chosaint, nó ar chúiseanna sábháilteachta nó slándála eangaí.

4. Gan dochar d’aon bhearta is gá chun slándáil, sábháilteacht, nó cobhsaíocht na heangaí a áirithiú, bainfidh na Ballstáit bacainní rialála agus neamhrialála a dhéanann difear do shuiteáil mionchóras gréine inluchtaithe a bhfuil toilleadh suas le 800 W acu i bhfoirgnimh agus ar fhoirgnimh.’; **Féadfaidh na Ballstáit srian a chur le cur i bhfeidhm na míre seo i gcás inar sainaithníodh rioscaí fianaisebhunaithe a chomhfhreagraíonn don trealamh margaidh nó i gcás nach gcomhlíonann an tsuiteáil leictreach fhoriomlán a thagann as sin sonraíochtaí teicniúla ábhartha, nó caighdeáin, lena n-áirítear nuair nach féidir comhordú cosanta agus feidhmiú dínasctha a ráthú.**

(8) leasaítear Airteagal 16f mar a leanas:

- (a) scriostar an dá abairt dheireanacha;
- (b) cuirtear isteach na míreanna [...] seo a leanas:

‘Go dtí go mbainfear an aeráidneodracht amach, áiritheoidh na Ballstáit, sa nós imeachta deonaithe ceadanna, go dtuimhdeofar go bhfuil leas sáraitheach poiblí ag baint le pleanáil, tógáil agus oibriú gléasraí agus suiteálacha le haghaidh táirgeadh fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite, agus a nascadh leis an eangach, leis an eangach ghaolmhar féin, le sócmhainní stórála agus le stáisiúin athluchtaithe agus, sa chás sin, go dtabharfar tús áite dóibh agus leasanna dlíthiúla seachas na leasanna sin dá dtagraítear sa chéad mhír á gcothromú. Féadfaidh na Ballstáit cur i bhfeidhm na toimhdean sin a eisiamh chun an oidhreacht chultúr[...]tha a chosaint ar bhonn critéir dhlíthiúla chun cur chun feidhme comhchuibhithe a áirithiú **agus chun críoch leasanna náisiúnta cosanta agus slándála;**

Féadfaidh na Ballstáit na toimhdí a bhunaítear sa chéad mhír agus sa dara mír a chur i bhfeidhm i nósanna imeachta pleanála spásúlachta.

(9) cuirtear na hAirteagail 16g go 16[...]j seo a leanas isteach:

‘Airteagal 16g

Easpa réitigh mhalartacha nó shásúla agus cur chun feidhme beart cúiteach [...]

1. Agus measúnú á dhéanamh ar cé acu is ann do réitigh mhalartacha shásúla ar thionscadail gléasraí fuinnimh in-athnuaite, do nascadh gléasraí den sórt sin leis an eangach, don eangach ghaolmhar féin agus do shócmhainní stórála chun críocha Airteagail 6(4) agus 16(1) de Threoir 92/43/CEE ón gComhairle, Airteagal 4(7), pointe (d), de Threoir 2000/60/CE agus Airteagal 9(1) de Threoir 2009/147/CE nó nach ann, comhlíonfar an coinníoll nach mbeidh aon rogha mhalartach shásúil ann mura mbeidh aon réiteach malartach sásúil ann a d’fhéadfadh cuspóir céanna an tionscadail atá i gceist a bhaint amach maidir leis an toilleadh fuinnimh in-athnuaite céanna a fhorbairt tríd an teicneolaíocht [...] chéanna laistigh den tráthchlár céanna nó laistigh de thráthchlár comhchosúil agus gan costais i bhfad níos airde a bheith mar thoradh air.
2. Agus bearta cúiteacha á gcur chun feidhme maidir le tionscadail gléasraí fuinnimh in-athnuaite, **lena n-áirítear bearta cúitimh airgeadaíochta i gcás ina gceadaítear faoin dlí náisiúnta**, nascadh na gléasraí sin leis an eangach, an eangach ghaolmhar féin agus sócmhainní stórála, chun críoch Airteagal 6(4) de Threoir 92/43/CEE, féadfaidh na Ballstáit, [...] i gcás inar féidir a léiriú go réasúnta nach ndéanfaidh an plean nó an tionscadal difear dochúlaithe do na próisis éiceolaíocha atá fíor-riachtanach chun struchtúr agus feidhmeanna an láithreáin a chothabháil agus chun comhleanúnachas foriomlán líonra Natura 2000 a chur i mbaol sula gcuirfear bearta cúiteacha i bhfeidhm, cead a thabhairt na bearta cúiteacha sin a dhéanamh i gcomhthráth le cur chun feidhme an tionscadail. Ceadóidh na Ballstáit na bearta cúiteacha sin a oiriúnú le himeacht ama i gcomhréir le prionsabal an réamhchúraim, ag brath ar cé acu a mheastar go dtiocfaidh na héifeachtaí diúltacha móra chun cinn sa ghearrthéarma, sa mheántéarma nó san fhadtéarma nó nach meastar.

Nós imeachta deonaithe ceadanna maidir le stóráil fuinnimh neamhspleách seachas stóráil hidrigine

1. Leis an nós imeachta deonaithe ceadanna maidir le stóráil fuinnimh neamhspleách, seachas stóráil hidrigine, cumhdófar na ceadanna riaracháin ábhartha uile chun stóráil neamhspleách a thógáil, a athchumhachtú agus a oibriú, lena n-áirítear ceadanna nasctha leis an eangach agus, i gcás inar gá, measúnuithe agus ceadanna comhshaoil. Beidh an nós imeachta deonaithe ceadanna comhdhéanta de na céimeanna riaracháin uile ón tráth a admhaítear comhlántacht an iarratais ar chead go dtí go dtugann an t-údarás inniúil ábhartha nó na húdaráis inniúla ábhartha fógra faoin gcinneadh críochnaitheach maidir le toradh an nós imeachta deonaithe ceadanna. Laistigh de [...] **45** lá ó iarratas ar chead a fháil, admhóidh an t-údarás inniúil comhlántacht an iarratais nó, mura bhfuil an fhaisnéis uile is gá chun an t-iarratas a phróiseáil seolta ag an iarratasóir, iarrfaidh sé ar an iarratasóir iarratas comhlánaithe a chur isteach gan moill mhíchuí. Is é an dáta ar a n-admhaíonn an t-údarás inniúil comhlántacht an iarratais dáta tosaigh an nós imeachta deonaithe ceadanna.
2. Ní éileoidh na Ballstáit aon chead riaracháin, lena n-áirítear ceadanna comhshaoil, cé is moite de cheadanna nasctha leis an eangach, chun stóráil neamhspleách a shuiteáil, seachas stóráil hidrigine, ag a bhfuil toilleadh suiteáilte iomlán 100 kW nó níos lú. De mhaolú ar Airteagal 2(1) de Threoir 2011/92/AE, beidh suiteáil na stórála sin díolmhaithe ón gceanglas is infheidhme de bhun Airteagal 2(1) den Treoir sin, maidir le measúnú tiomnaithe ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéanamh. Cuirfidh na Ballstáit srian le cur i bhfeidhm na fomhíre seo i **láithreáin** [...] Natura 2000 agus i limistéir eile faoi scéimeanna cosanta náisiúnta agus i limistéir faoi chosaint oidhreachta cultúrtha nó stairiúla. **Féadfaidh na Ballstáit oibleagáid a bhunú chun fógra a thabhairt faoi shuiteáil na dtionscadal stórála nua.**

3. Áiríteoidh na Ballstáit nach rachaidh na nósanna imeachta deonaithe ceadanna, lena n-áirítear ceadanna nasctha leis an eangach agus, i gcás inar gá, measúnuithe comhshaoil, thar 6 mhí le haghaidh stóráil fuinnimh neamhspleách, seachas stóráil hidrigine, ag a bhfuil toilleadh suiteáilte iomlán os cionn 100 kW.

I gcás ina bhfuil údar cuí leis ar fhorais gur ann d'imthosca urghnácha, lena n-áirítear i gcás ina gceanglaítear leis na himthosca urghnácha sin tréimhsí fadaithe atá riachtanach le haghaidh measúnuithe faoi dhlí comhshaoil an Aontais is infheidhme, féadfaidh na Ballstáit síneadh suas le 6 mhí a chur leis an sprioc-am sin. Cuirfidh na Ballstáit an forbróir tionscadail ar an eolas go soiléir faoi na himthosca urghnácha a thugann údar le fadú den sórt sin.

[...] I gcás stóráil hidreachumhachta pumpála, ní rachaidh an nós imeachta deonaithe ceadanna thar thréimhse 3 [...] bliana. **I gcás ina bhfuil údar cuí leis ar fhorais gur ann d'imthosca urghnácha, lena n-áirítear i gcás ina gceanglaítear leis na himthosca urghnácha sin tréimhsí fadaithe atá riachtanach le haghaidh measúnuithe faoi dhlí comhshaoil an Aontais is infheidhme, féadfaidh na Ballstáit síneadh a chur leis an sprioc-am sin. Cuirfidh na Ballstáit an forbróir tionscadail ar an eolas go soiléir faoi na himthosca urghnácha a thugann údar le fadú den sórt sin.**

4. Ach amháin nuair a tharlaíonn sé i gcomhthráth le céimeanna riaracháin eile den nós imeachta um dheonú ceadanna, ní áireofar an méid seo a leanas le ré an nós imeachta um dheonú ceadanna arna rialú san Airteagal seo:
- a) an t-am a bhfuil na tionscadail stórála fuinnimh neamhspleácha á dtógáil nó á n-athchumhachtú lena linn;
 - b) an t-am i gcomhair na gcéimeanna riaracháin atá riachtanach chun uasghrádú suntasach a dhéanamh ar an eangach a bhfuil gá leis chun cobhsaíocht na heangaí, iontaofacht na heangaí agus sábháilteacht na heangaí a áirithiú;
 - (c) an t-am i gcomhair aon achomharc breithiúnach agus leigheasanna breithiúnacha, agus imeachtaí eile os comhair cúirte nó binse, agus sásraí um réiteach malartach díospóidí, lena n-áirítear nósanna imeachta gearáin agus achomhairc neamhbhreithiúnacha agus leigheasanna neamhbhreithiúnacha.

Nós imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh stáisiúin athluchtaithe

1. Cumhdófar leis an nós imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh stáisiúin athluchtaithe na ceadanna riaracháin ábhartha uile chun stáisiúin athluchtaithe a thógáil, a athchumhachtú agus a oibriú, lena n-áirítear ceadanna nasctha leis an eangach agus, i gcás inar gá, measúnuithe agus ceadanna comhshaoil. Beidh an nós imeachta deonaithe ceadanna comhdhéanta de na céimeanna riaracháin uile ón tráth a admhaítear comhlántacht an iarratais ar chead go dtí go dtugann an t-údarás inniúil ábhartha nó na húdaráis inniúla ábhartha fógra faoin gcinneadh críochnaitheach maidir le toradh an nós imeachta deonaithe ceadanna. Laistigh de [...] **45** lá ó iarratas ar chead a fháil, admhóidh an t-údarás inniúil iomláine an iarratais nó, mura bhfuil an fhaisnéis uile is gá chun an t-iarratas a phróiseáil seolta ag an iarratasóir, iarrfaidh sé ar an iarratasóir iarratas comhlánaithe a chur isteach gan moill mhíchuí. Is é an dáta ar a n-admhaíonn an t-údarás inniúil comhlántacht an iarratais dáta tosaigh an nós imeachta deonaithe ceadanna.
2. Ní éileoidh na Ballstáit aon chead riaracháin, lena n-áirítear cead maidir le gnéithe comhshaoil, cé is moite de cheadanna nasctha leis an eangach, chun stáisiúin athluchtaithe a shuiteáil ag a bhfuil toilleadh suiteáilte iomlán 100 kW nó níos lú. De mhaolú ar Airteagal 2(1) de Threoir 2011/92/AE, beidh suiteáil na stáisiún sin díolmhaithe ón gceanglas, i gcás inarb infheidhme de bhun Airteagal 2(1) den Treoir sin, measúnú tiomnaithe ar an tionchar ar an gcomhshaol a dhéanamh. Cuirfidh na Ballstáit srian le cur i bhfeidhm na fomhíre seo i **láithreáin** [...] Natura 2000 agus i limistéir eile faoi scéimeanna cosanta náisiúnta agus i limistéir faoi chosaint oidhreachta cultúrtha nó stairiúla. **Féadfaidh na Ballstáit oibleagáid a bhunú chun fógra a thabhairt faoi shuiteáil na dtionscadal stáisiúin athluchtaithe nua.**

3. **Áiritheoidh na Ballstáit nach rachaidh na nósanna imeachta deonaithe ceadanna, lena n-áirítear ceadanna nasctha leis an eangach agus, i gcás inar gá, measúnuithe comhshaoil, thar 6 mhí i gcás stáisiúin athluchtaithe ag a bhfuil toilleadh suiteáilte iomlán os cionn 100 kW. I gcás ina bhfuil údar cuí leis ar fhorais gur ann d'imeathosa urghnácha, lena n-áirítear i gcás ina gceanglaítear leis na himthosca urghnácha sin tréimhsí fadaithe atá riachtanach le haghaidh measúnuithe faoi dhlí comhshaoil an Aontais is infheidhme, féadfaidh na Ballstáit síneadh suas le [6] mhí a chur leis an tréimhse sin. Cuirfidh na Ballstáit an forbróir tionscadail ar an eolas go soiléir faoi na himthosca urghnácha a thugann údar le fadú den sórt sin.**
4. **Ach amháin nuair a tharlaíonn sé i gcomhthráth le céimeanna riaracháin eile den nós imeachta um dheonú ceadanna, ní áireofar an méid seo a leanas le ré an nós imeachta um dheonú ceadanna arna rialaítear san airteagal seo:**
- a) **an t-am a bhfuil tionscadail na stáisiún athluchtaithe neamhspleách á dtógáil nó á n-athchumhachtú lena linn;**
 - b) **an t-am i gcomhair na gcéimeanna riaracháin atá riachtanach chun uasghrádú suntasach a dhéanamh ar an eangach a bhfuil gá leis chun cobhsaíocht na heangaí, iontaofacht na heangaí agus sábháilteacht na heangaí a áirithiú;**
 - (c) **an t-am i gcomhair aon achomharc breithiúnach agus leigheasanna breithiúnacha, agus imeachtaí eile os comhair cúirte nó binse, agus sásraí um réiteach malartach díospóidí, lena n-áirítear nósanna imeachta gearáin agus achomhairc neamhbhreithiúnacha agus leigheasanna neamhbhreithiúnacha.**

Nós imeachta deonaithe ceadanna chun gléasraí fuinnimh in-athnuaite a hibridiú

1. I gcás ina bhfuil hibridiú gléasra cumhachta fuinnimh in-athnuaite faoi réir próiseas scagtha de bhun Airteagal 16a(4), nó faoi réir cinneadh i dtaobh measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol nó measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol de bhun Airteagal 4 de Threoir 2011/92/AE a bheith ag teastáil ón tionscadal nó gan bheith, beidh próiseas scagtha den sórt sin, cinneadh den sórt sin nó measúnú den sórt sin ar an tionchar ar an gcomhshaol teoranta don tionchar a d'fhéadfadh teacht as an ngné bhreise atá curtha leis i gcomparáid leis an tionscadal bunaidh.
2. [...]
2. **Laistigh de na teorainneacha a cheadaítear leis an ord bunreachtúil náisiúnta agus gan dochar d'inniúlacht eisiach na n-údarás uathrialach réigiúnach agus áitiúil maidir le húsáid talún agus pleanáil spásúlachta, i gcás ina n-athraíonn na Ballstáit stádas talún ina gcuirtear gléasra cumhachta fuinnimh in-athnuaite, áiritheoidh siad go mbeidh hibridiú an ghléasra cumhachta sin indéanta.**
- (10) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 17:

Nósanna imeachta maidir le nascadh leis an eangach [...]

1. Áiritheoidh na Ballstáit nach mairfidh na nósanna imeachta maidir le nascadh leis an eangach [...] níos faide ná na tréimhsí seo a leanas:
 - (a) [...] **6 mhí** i gcás an trealaimh grianfhuinnimh agus na stórála fuinnimh chomhshuite dá dtagraítear in Airteagail 16d **(1) agus (2)**, an stóráil fuinnimh neamhspleách dá dtagraítear in Airteagal 16h(2),[...] na stáisiúin athluchtaithe dá dtagraítear in Airteagal 16i(2)[...] **agus athchumhachtú nó hibridiú na ngléasraí fuinnimh in-athnuaite atá ann cheana dá dtagraítear in Airteagail 16c agus 16j, seachas má tá ábhair inní dhea-bhunaithe maidir le sábháilteacht ann nó má tá neamh-chomhoiriúnacht theicniúil idir comhpháirteanna an chórais ann nó, más rud é, de bharr mhéid an mhéadaithe toillte, go bhfuil gá le níos mó ama chun an measúnú a dhéanamh.**
 - (b) [...]
2. Laistigh de na sprioc-amanna a leagtar amach in Airteagal 16a(1), Airteagal 16b(1), agus mír 1 den Airteagal seo, roghnóidh an t-oibreoir córais ceann de na gníomhaíochtaí seo a leanas:
 - (a) i gcás ina bhfuil toilleadh leordhóthanach ann agus nach ndéanann an nasc a iarradh difear do chobhsaíocht, iontaofacht agus sábháilteacht na heangaí, glacadh leis an nascadh eangaí a iarradh agus an nascadh a dheonú,
 - (b) i gcás ina bhfuil toilleadh neamhleor eangaí ann, comhaontú nasctha solúbtha a mholadh, i gcás inar féidir go teicniúil, i gcomhréir le hAirteagal 6a de Threoir (AE) 2019/944.

3. **Más infheidhme, i [...]** gcás ina ndiúltaíonn an forbróir tionscadail togra le haghaidh comhaontú dá dtagraítear i mír 2, pointe (b), déanfaidh an t-oibreoir córais, ar fhorais inní a bhfuil údar leo maidir le sábháilteacht nó neamh-chomhoiriúnacht theicniúil chomhpháirteanna an chórais, pointe malartach nasctha leis an eangach nó dáta sealadach malartach a mholadh chun nascadh leis an eangach, nó, mura féidir é sin a dhéanamh, an iarraidh ar nascadh a dhiúltú.
4. [...]

Airteagal 2

Leasuithe ar Threoir (AE) 2019/944

Leasaítear Treoir (AE) 2019/944 mar a leanas:

- (1) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 8:

‘

Airteagal 8

Nós imeachta um údarú

1. In imthosca ina bhfuil údarú, amhail ceadúnas, cead, lamháltas, toiliú nó formheas, ina cheanglas chun bonneagar córais tarchuir nó dáileacháin le haghaidh leictreachais, nó trealamh gaolmhar, a fhoirgniú nó a oibriú, nó chun toilleadh giniúna nua a thógáil, deonóidh Ballstát, nó aon údarás inniúil a ainmneoidh sé, an t-údarú sin i gcomhréir le míreanna 2 go 14. Féadfaidh na Ballstáit nó aon údarás inniúil a ainmneoidh siad údaruithe a dheonú freisin ar an mbonn céanna maidir le leictreachas a sholáthar agus maidir le custaiméirí mórdhíola.
2. Na Ballstáit a chuireann córas údaraithe chun feidhme, déanfaidh siad an méid seo a leanas:
 - (a) critéir oibiachtúla neamh-idirdhealaitheacha a bhunú, mar aon le nósanna imeachta trédhearcacha, nach mór d’aon ghnóthas a bhfuil údarú á lorg aige le toilleadh giniúna nua a thógáil agus/nó a oibriú, chomh maith le bonneagar córais tarchuir nó dáileacháin, a chomhlíonadh.

- (b) na critéir agus na nósanna imeachta um dheonú údaruithe a chur ar fáil go poiblí;
- (c) a áirithiú go gcuirfear san áireamh leis na nósanna imeachta údarúcháin don toilleadh giniúna sin, agus don bhonneagar sin, nó don trealamh gaolmhar, tábhacht an tionscadail le haghaidh na margaí inmheánacha don leictreachas agus foinsí in-athnuaite fuinnimh, i gcás inarb iomchuí;
- (d) a áirithiú go gcuirfear san áireamh leis na nósanna imeachta údarúcháin an gá, nó an easpa gá, atá le measúnuithe a dhéanamh i gcomhréir le Treoir 92/43/CEE ón gComhairle²⁰ agus Treoracha 2000/60/CE²¹, 2001/42/CE²², 2009/147/CE²³ agus 2011/92/AE²⁴;
- (e) a áirithiú gur ann do nósanna imeachta údarúcháin atá sonrach, simplithe agus cuíchóirithe do bhonneagar beag díláraithe agus/nó bonneagar giniúna dáilte agus córais dáileacháin, agus a méid teoranta agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith acu á gcur san áireamh;
- (f) a áirithiú go ndéanfaidh údaráis rialála nó údaráis inniúla náisiúnta eile, lena n-áirítear údaráis phleanála, treoirlínte do na nósanna imeachta údarúcháin sonracha sin a bhunú agus a athbhreithniú, agus féadfaidh na húdaráis sin leasuithe a mholadh;

²⁰ Treoir 92/43/CEE ón gComhairle an 21 Bealtaine 1992 maidir le gnáthóga nádúrtha agus fána agus flóra fiáine a chaomhnú ([IO L 206, 22.7.1992, lch. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>)

²¹ Treoir 2000/60/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2000 lena mbunaítear creat do ghníomhaíocht Chomhphobail i réimse an bheartais uisce ([IO L 327, 22.12.2000, lch. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>)

²² Treoir 2001/42/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Meitheamh 2001 maidir le measúnú a dhéanamh ar éifeachtaí pleananna agus clár áirithe ar an gcomhshaol ([IO L 197, 21.7.2001, lch. 30](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²³ Treoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Samhain 2009 maidir le héin fhiáine a chaomhnú ([IO L 20, 26.1.2010, lch. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²⁴ Treoir 2011/92/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir le measúnú a dhéanamh ar éifeachtaí tionscadal poiblí agus príobháideach áirithe ar an gcomhshaol ([IO L 26, 28.1.2012, lch. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- (g) a áirithiú go gcuirfear na cinntí uile ar fáil go poiblí;
- (h) a áirithiú go gcuirfear na hiarratasóirí ar an eolas faoi na cúiseanna le haon diúltú údarú a dheonú. a áirithiú go bhfuil na cúiseanna sin oibiachtúil neamh-idirdhealaitheach agus go bhfuil bunús maith agus cuí leo, agus go gcuirtear nósanna imeachta um achomharc ar fáil d'iarratasóirí;
- (i) a áirithiú go mbeidh acmhainní teicniúla, airgeadais agus daonna leormhaithe ag na húdaráis inniúla náisiúnta chun cinneadh a dhéanamh, maidir leis an údarú laistigh de na tráthchláir is infheidhme;

3. I gcás ina gcuirfidh na Ballstáit córas údaraithe chun feidhme le haghaidh bonneagar córais tarchuir nó dáileacháin don leictreachas,

déanfaidh na Ballstáit an méid seo a leanas freisin:

- (a) comhsheasmhacht an chórais údaraithe le haghaidh bhonneagar an chórais tarchuir agus dáileacháin leis an bplean forbartha gréasáin dáileacháin agus leis an bplean forbartha gréasáin tarchuir 10 mbliana arna ghlacadh de bhun Airteagail 32 agus 51 a áirithiú;
- (b) a áirithiú nach mairfidh nósanna imeachta údarúcháin, lena n-áirítear nósanna imeachta ábhartha uile na n-údarás inniúil, níos faide ná 2 bhliain ach amháin i gcás ina bhfuil údar cuí leis sin [...] **agus sa chás sin**, féadfar síneadh suas le [...] **30 mí** a chur leo [...];
- (c) **a áirithiú go measfar go bhfuil údarú bhonneagar an chórais tarchuir nó dáileacháin fíor-riachtanach chun acmhainní fuinnimh in-athnuaite a chomhtháthú, agus chun spriocanna aeráide agus fuinnimh agus cuspóir na haeráidneodrachta a bhaint amach.**

- (c) **féadfaidh na Ballstáit a fhoráil** [...]go measfar na céimeanna **riaracháin idirmheánacha** sonracha a bheith formheasta mar thoradh ar an easpa freagartha ó na húdaráis nó na heintitis náisiúnta inniúla laistigh den sprioc-am a bhunaítear i bpointe b, ach amháin i gcás [...] cinntí comhshaoil, **mura bhforáiltear don fhéidearthacht sin sa dlíchóras atá acu, a bheidh sainráite.** [...]

Cuirfear gach cinneadh ar fáil go poiblí i gcomhréir leis an dlí is infheidhme.

(d) [...]

(e) [...]

4. Bunóidh nó ainmneoidh na Ballstáit pointe teagmhála amháin nó níos mó le haghaidh oibreoirí córais tarchuir nó dáileacháin. [...]Treoróidh [...] na pointí teagmhála sin, arna iarraidh [...] [...] sin **don iarratasóir**, agus saor in aisce, an t-iarratasóir **tríd** an nós imeachta údarúcháin ar fad le haghaidh na ngníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 1 agus éascóidh siad an nós imeachta sin, go dtí go ndéanfaidh na húdaráis fhreagracha [...] **an t-údarú a a sheachadadh ag deireadh an nós imeachta.** Ní cheanglófar ar an iarratasóir teagmháil a dhéanamh le níos mó ná pointe teagmhála amháin le haghaidh an phróisis ar fad.

Féadfaidh gurb ionann na pointí teagmhála agus na húdaráis inniúla náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2022/869 nó na pointí teagmhála dá dtagraítear in Airteagal 16 de Threoir (AE) 2018/2001.

5. I gcás ina gcuirfidh na Ballstáit córas údaraithe chun feidhme le haghaidh bonneagar córais tarchuir nó dáileacháin don leictreachas, áiritheoidh na Ballstáit, i gcás ina mbeidh aon staidéar, tuarascáil agus doiciméadacht is gá don nós imeachta ar iarraidh ó na hiarratais, go n-iarrfaidh na húdaráis inniúla náisiúnta, i gcomhar le húdaráis ábhartha eile, na hábhair is gá ar an bhforbróir, agus raon feidhme agus leibhéal mionsonraithe na n-ábhar sin á sonrú acu **ina dhiaidh sin**, laistigh de 3 mhí ón iarratas a dhéanamh. **Agus an forbróir á chur ar an eolas[...], dearbhóidh** an t-údarás inniúil náisiúnta [...] faoi cé acu atá [...] **feidhm** ag na toimhdí faoi mhír 10 maidir leis an tionscadal nó nach bhfuil. Tar éis [...] **na hábhair riachtanacha a iarraidh**, ní iarrfaidh an t-údarás inniúil ná aon údarás ábhartha eile faisnéis, staidéir, tuarascálacha ná measúnuithe breise, ach amháin i gcásanna inar tharla athrú ábhartha ar an tionscadal nó ar a thimpeallacht máguaird, rud a fhágann nach iomchuí a thuilleadh na critéir thosaigh ar a raibh cinntí bunaithe, **nó nuair nach mbeadh sé indéanta ar shlí eile cinneadh dearfach a eisiúint bunaithe ar an bhfaisnéis atá ar fáil.** [...] **I gcásanna den sórt sin**, tabharfaidh an t-údarás inniúil náisiúnta údar dea-réasúnaithe leis an iarraidh ar fhaisnéis bhreise don tionscnóir tionscadail.

6. An teorainn ama a bhunaítear i mír 3 den Airteagal seo, beidh feidhm aici gan dochar d'oibleagáidí faoin dlí comhshaoil agus fuinnimh is infheidhme de chuid an Aontais, lena n-áirítear Treoir (AE) 2018/2001, maidir le hachomhairc bhreithiúnacha, leigheasanna agus imeachtaí eile os comhair cúirte nó binse, agus do shásraí réitithe díospóide malartacha, lena n-áirítear nósanna imeachta gearáin agus achomhairc agus leigheasanna neamhbhreithiúnacha, agus féadfar síneadh a chur léi ar feadh fhad na nósanna imeachta sin.
7. Beidh feidhm ag an Airteagal seo gan difear a dhéanamh d'Airteagail 7 go 10 de Rialachán (AE) 2022/869 ná d'Airteagal 15 ná d'Airteagail 15b go 17 de Threoir (AE) 2018/2001.
8. Go dtí go mbainfear an aeráidneodracht amach [...], áiritheoidh na Ballstáit[...] sna [...] nósanna imeachta údarúcháin **laistigh de bhrí mhír 1**, go dtoimhdeofar go bhfuil leas poiblí sáraitheach ag baint le pleanáil, tógáil agus oibriú bhonneagar an chórais tarchuir nó dáileacháin agus gur chun leas na sábháilteachta agus na sláinte poiblí atá siad agus leasanna dlíthiúla á gcothromú i gcásanna aonair chun críocha Airteagal 6(4) agus Airteagal 16(1), pointe (c), de Threoir 92/43/CEE, Airteagal 4(7) de Threoir 2000/60/CE agus Airteagal 9(1), pointe (a), de Threoir 2009/147/CE. [...]

Go dtí go mbainfear aeráidneodracht amach, áiritheoidh na Ballstáit go dtoimhdeofar, [...] sna nósanna imeachta údarúcháin, go mbaineann leas poiblí sáraitheach le pleanáil, tógáil agus oibriú an bhonneagair tarchuir nó dáileacháin agus, i gcás mar sin, go dtabharfar tosaíocht dóibh agus cothromaíocht á haimsiú idir leasanna dlíthiúla seachas na leasanna sin dá dtagraítear sa mhír seo. Féadfaidh na Ballstáit cur i bhfeidhm na toimhdean sin a eisiamh chun [...] an oidhreacht chultúrtha a chosaint ar bhonn critéir dhlíthiúla chun cur chun feidhme comhchuibhithe a áirithiú.

9. Go dtí go mbainfear an aeráidneodracht amach[...], de mhaolú ar Airteagal 2(1) agus Airteagal 4(1) agus 4(2) de Threoir 2011/92/AE agus Iarscríbhinn I, pointe 20, agus Iarscríbhinn II, pointe (3)(b), a ghabhann leis an Treoir sin, agus de mhaolú ar Airteagal 6(3) de Threoir 92/43/CEE, áiritheoidh na Ballstáit go bhféadfaidh an t-údarás inniúil, in imthosca a bhfuil údar cuí leo, lena n-áirítear an gá le dlús a chur le cur in úsáid bhonneagar an chórais leictreachais chun spriocanna aeráidneodrachta agus fuinnimh in-athnuaite a bhaint amach, athchóiriú, nuachóiriú nó athchumhachtú bhonneagar an chórais tarchuir agus dáileacháin atá ann cheana a dhíolmhú ón méid seo a leanas, ar choinníoll [...] **nach mbeidh gá le méid suntasach** spáis bhreise i gceist leis agus go gcomhlíonann sé na bearta maolaithe comhshaoil is infheidhme arna mbunú don tsuiteáil bhunaidh:
- (a) an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol de bhun Airteagal 2(1) **agus Airteagal 4(2)** de Threoir 2011/92/AE;
 - (b) measúnú ar a n-impleachtaí do láithreáin Natura 2000 de bhun Airteagal 6(3) de Threoir 92/43/CEE;
 - (c) measúnú ar a n-impleachtaí ar chosaint speiceas de bhun Airteagal 12(1) de Threoir 92/43/CEE agus Airteagal 5 de Threoir 2009/147/CE;
 - (d) an scagadh de bhun Airteagal 5 de Rialachán [xxxxx] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle,

Ní bheidh feidhm ag na díolúintí sin maidir le bonneagar an chórais tarchuir agus dáileacháin atá ann cheana a athchóiriú, a nuachóiriú ná a athchumhachtú, ná bonneagar nua córais dáileacháin, nó trealamh gaolmhar, a thógáil, ar dócha go mbeidh éifeachtaí móra aige ar an gcomhshaol i mBallstát eile, i gcomhréir le hAirteagal 7 de Threoir 2011/92/AE.

Cuirfidh na Ballstáit srian le cur i bhfeidhm na míre seo i **láithreáin** [...] Natura 2000 agus i limistéir eile faoi scéimeanna cosanta náisiúnta agus i limistéir faoi chosaint oidhreachta cultúrtha nó stairiúla.

10. In imthosca a bhfuil údar cuí leo, féadfaidh na Ballstáit na díolúintí dá dtagraítear i mír 9 a chur i bhfeidhm freisin maidir le bonneagar dáileacháin nua nó trealamh gaolmhar a thógáil, ar choinníoll go ndearnadh scagadh ar an tionscadal ábhartha i gcomhréir le hAirteagal 4(2) de Threoir 2011/92/CE lenar shuigh an t-údarás náisiúnta inniúil nach dócha go mbeidh tionchar mór ag an tionscadal ar an gcomhshaol, go háirithe i bhfianaise shaintréithe an limistéir ina gcuirtear an tionscadal in úsáid, amhail limistéir uirbeacha agus limistéir ina bhfuil go leor tógála déanta.

Ní bheidh feidhm ag na díolúintí sin maidir le bonneagar dáileacháin nua nó trealamh gaolmhar a thógáil, ar dócha go mbeidh éifeachtaí móra acu ar an gcomhshaol i mBallstát eile, i gcomhréir le hAirteagal 7 de Threoir 2011/92/AE.

I gcás ina sainaithnítear leis an scagadh dá dtagraítear sa chéad fhomhír gur dócha go mbeidh tionchar mór ar an gcomhshaol, cuirfidh an t-údarás inniúil an forbróir tionscadail ar an eolas laistigh de 45 lá ón iarratas go bhfuil gá le measúnú dá dtagraítear i bpointí (a), (b) agus (c) de mhír 9.

Cuirfidh na Ballstáit srian le cur i bhfeidhm na míre seo i **láithreáin** [...] Natura 2000 agus i limistéir eile faoi scéimeanna cosanta náisiúnta agus i limistéir faoi chosaint oidhreachta cultúrtha nó stairiúla.

11. Toimhdeofar go rannchuidíonn pleanáil, tógáil agus oibriú bhonneagar an chórais tarchuir agus dáileacháin le laghdú fadtéarmach ar astaíochtaí nítrigine agus ní bheidh measúnú ar astaíochtaí nítrigine i measúnú a d'fhéadfaí a dhéanamh chun Airteagal 6 de Threoir 92/43/CEE ón gComhairle a chomhlíonadh ina cheanglas.
12. Beidh measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaol i gcomhréir le Treoir 2011/92/AE, agus, i gcás inarb infheidhme, measúnú iomchuí faoi Threoir 92/43/CEE, le haghaidh tionscadal chun bonneagar an chórais tarchuir nó dáileacháin atá ann cheana a shíneadh, a athchóiriú, a nuachóiriú nó a athchumhachtú, teoranta do mheastóireacht a dhéanamh ar an tionchar a d'fhéadfadh teacht as na hathruithe nó na síntí i gcomparáid le bonneagar bunaidh an chórais tarchuir nó dáileacháin.
- 12(a) Féadfaidh Ballstáit bonneagar nua tarchuir nó dáileacháin don leictreachas a dhíolmhú ó oibleagáidí a eascraíonn ó chur i bhfeidhm Airteagail 4(1) de Threoir 2000/60/CE, seachas mhéid is gá chun uisce a úsáidtear chun uisce a chosaint a úsáidtear chun uisce óil nó uisce mianraí a tháirgeadh i ndáil leis an méid seo a leanas::**
- a) dobharlaigh i limistéir faoi chosaint speisialta de réir Airteagail 7(3) de Threoir 2000/60/CE,**
 - b) dobharlaigh i limistéir arna gcinneadh le haghaidh uisce a úsáidtear lena chaitheamh ag an duine de réir Airteagal 8 de Threoir (AE) 2020/2184,**
 - c) dobharlaigh le haghaidh uiscí mianraí nádúrtha a eastóscadh i gcomhréir le Treoir 2009/54/CE.**

- (12b) Féadfar a mheas nach bhforchuirtear le hAirteagal 12 de Threoir (AE) 2025/2360 aon oibleagáidí le haghaidh bhonneagar an chórais tarchuir nó dáileacháin.
- (12c) Measfar nach bhforchuirtear le hAirteagail 1 agus 5 de Threoir 2008/56/AE aon [...] mheasúnuithe tionscadalsonracha i ndáil le nósanna imeachta ceadaithe do bhonneagar an chórais tarchuir nó dáileacháin nó d'fheirmeacha gaoithe amach ón gcósta. beidh an fhoráil seo gan dochar do cheart na mBallstát ceanglais níos déine a thabhairt isteach nó a choinneáil.
13. [...] Féadfaidh na Ballstáit [...] [...] tairseach dhigiteach [...] nó tairsí nasctha [...] a chur ar bun i bhformáid atá inrochtana go héasca chun bainistiú a dhéanamh ar iarratais laistigh de bhrí mhír 1, na próisis ghaolmhara, cinntí leanúnacha agus cinntí a eisíodh.
- [...]Féadfaidh tairseach nó tairsí den chineál sin [...] [...] rochtain a thabhairt ar na sonraí agus na cinntí ábhartha comhshaoil agus geolaíocha atá ar fáil sa tairseach[...]aonair dhigiteach atá bunaithe ar an gcóras faisnéise geografaí dá dtagraítear in Airteagal 10(3) de Rialachán [xxxxx] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.’;

- (2) cuirtear an tAirteagal 8a seo a leanas isteach:

‘Airteagal 8a

Easpa réitigh mhalartacha nó shásúla agus cur chun feidhme beart cúiteach [...]

14. Agus measúnú á dhéanamh ar cé acu is ann do réitigh mhalartacha shásúla ar thionscadail bhonneagair an chórais tarchuir nó dáileacháin, agus ar threalamh gaolmhar, chun críocha Airteagail 6(4) agus 16(1) de Threoir 92/43/CEE, Airteagal 4(7), pointe (d), de Threoir 2000/60/CE agus Airteagal 9(1) de Threoir 2009/147/CE nó nach ann, comhlíonfar an coinníoll nach mbeidh aon rogha mhalartach shásúil ann i gcás nach bhfuil aon réiteach malartach sásúil ann a d’fhéadfadh cuspóir céanna an tionscadail atá i gceist a bhaint amach, ó thaobh fhorbairt an toillte céanna tríd an teicneolaíocht céanna laistigh den tráthchlár céanna nó laistigh de thráthchlár comhchosúil agus gan costais i bhfad níos airde a bheith mar thoradh air.
15. Agus bearta cúiteacha á gcur chun feidhme, **lena n-áirítear bearta cúiteacha airgeadais i gcás ina gceadaítear sin faoin dlí náisiúnta**, le haghaidh thionscadail bhonneagair an chórais tarchuir nó dáileacháin, agus trealamh gaolmhar, chun críoch Airteagal 6(4) de Threoir 92/43/CEE, féadfaidh na Ballstáit, [...] i gcás inar féidir a léiriú go réasúnta nach ndéanfaidh an plean nó an tionscadal difear dochúlaithe do na próisis éiceolaíocha atá fíor-riachtanach chun struchtúr agus feidhmeanna an láithreáin a choinneáil ar bun agus go gcuirfeadh sé comhleanúnachas foriomlán líonra Natura 2000 i mbaol sula gcuirfí bearta cúiteacha i bhfeidhm, cead a thabhairt na bearta cúiteacha sin a dhéanamh i gcomhthráth le cur chun feidhme an tionscadail. Féadfaidh na Ballstáit a cheadú go ndéanfar na bearta cúiteacha sin a oiriúnú le himeacht ama i gcomhréir le prionsabal an réamhchúraim, ag brath ar cé acu a mheastar go dtiocfaidh na héifeachtaí diúltacha móra chun cinn sa ghearrthéarma, sa mheántéarma nó san fhadtéarma, nó nach meastar.’;

(3) Cuirtear an mhír seo a leanas le hAirteagal 38:

- 5. D’ainneoin mhír 2, féadfaidh na Ballstáit, nó i gcás ina bhforáiltear amhlaidh, féadfaidh an t-údarás rialála a chinneadh nach measfar gur oibreoirí córais dáileacháin de bhun na Treorach seo iad oibreoir córas beag dáileacháin iata [...] a dháileann níos mó ná 90 % den leictreachas ar úinéir nó ar oibreoir an chórais agus ar ghnóthais ghaolmhara agus, ina theannta sin, [...] a sholáthraíonn leictreachas ar [...] níos lú ná 20 custaiméir, nó córais chónaithe a dháileann leictreachas ar níos lú ná 100 teaghlach. Áiritheoidh na Ballstáit go gcoinneofar cearta custaiméirí de bhun Airteagal 4, cearta gaolmhara a bhaineann le rochtain ar bhonneagar eangaí de bhun Airteagal 6 amhail trédhearcacht, comhréireacht agus neamh-idirdhealú, cearta tomhaltóirí faoi Chaibidil III, lena n-áirítear Airteagal 21 a mhéid a sholáthraítear do theaghlaigh, agus go gcoimeádtar i gcónaí oibleagáidí faoi Airteagal 31(1) agus (2), Airteagal 33(1), Airteagal 37 agus Airteagal 5 de Rialachán (AE) 2019/943. Níor cheart aistriú díréireach costas gréasáin chuig custaiméirí eangaí neamhdhíolmhaithe, éifeachtaí diúltacha ar shlándáil na n-eangaí ná ar fhorbairt solúbthachta a bheith mar thoradh ar na díolúintí. Tabharfar fógra faoi oibriú faoin díolúine de bhun na míre seo d’údaráis rialála, a dhéanfaidh faireachán agus forfheidhmiú, i gcás inar gá, ar na cearta agus ar na hoibleagáidí de bhun na míre seo.**

Cuirtear sainmhíniú le hAirteagal 2:

(29a) Ciallaíonn ‘córas cónaithe’ córas a dháileann leictreachas a ghintear go háitiúil ar fhoirgneamh amháin nó níos mó i limistéar teoranta a fhónann do chríocha cónaithe den chuid is mó.

(3) cuirtear an tAirteagal 40a seo a leanas isteach:

‘Airteagal 40a

Forbairt gréasáin agus cumhachtaí chun cinntí infheistíochta a dhéanamh

1. Gach 2 bhliain ar a laghad, cuirfidh na hoibreoirí córas tarchuir uile plean forbartha gréasáin 10 mbliana faoi bhráid an údaráis rialála **nó údarás eile i gcás ina bhfuil údarás inniúil ainmnithe ag Ballstát chun na críche sin** a bheidh bunaithe ar an soláthar agus ar an éileamh mar atá siad agus mar a thuartar go mbeidh siad, tar éis dóibh dul i gcomhairle leis na páirtithe leasmhara ábhartha uile, i gcomhréir le mír 2, pointe (c). Beidh bearta éifeachtúla sa phlean forbartha gréasáin sin chun leordhóthanacht an chórais agus slándáil an tsoláthair a áirithiú. Déanfaidh an t-oibreoir córais tarchuir an plean forbartha gréasáin 10 mbliana a fhoilsiú ar a shuíomh gréasáin.

Féachfaidh na Ballstáit le céimeanna pleanála comhordaithe a áirithiú maidir leis na pleananna forbartha gréasáin 10 mbliana sonracha le haghaidh gás nádúrtha, hidrigine agus leictreachais.

2. Déanfar an méid seo a leanas go háirithe sa phlean forbartha gréasáin 10 mbliana:
- (a) an príomhbhonneagar tarchuir is gá a thógáil nó a uasghrádú sna 10 mbliana amach romhainn agus sna 15 bliana amach romhainn a chur in iúl do rannpháirtithe sa mhargadh, agus acmhainneacht na n-infheistíochtaí oirchilleacha chun freastal ar riachtanais an chórais amach anseo á chur san áireamh;
 - (b) breithniú a dhéanamh [...]ar acmhainní solúbthachta neamhiontaise de bhun Rialachán (AE) 2019/943, réitigh neamhshreinge de bhun Rialachán (AE) [*Rialachán GTE-F mar a mholtar in COM(2025)xxxx*] agus roghanna malartacha eile ar leathnú an chórais a úsáid;
 - (c) beidh sé bunaithe ar chás comhpháirteach arna fhorbairt gach 2 bhliain de bhun Airteagal 55 de Threoir (AE) 2024/1788 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁵, a bheidh comhsheasmhach leis an gcás lárnach [...] arna bhforbairt i gcomhréir le hAirteagal 11 de Rialachán (AE) [*Rialachán GTE-F mar a mholtar in COM(2025)xxxx*]. **Anailísí íogaireachta arna bhforbairt i gcomhréir le hAirteagal 11 de Rialachán (AE) [*Rialachán GTE-F arna mholadh le COM(2025)xxxx*], agus cásanna nó íogaireachtaí breise[...], is féidir iad a mheas freisin le haghaidh cinntí infheistíochta níos eolaí.**
 - (d) beidh sé i gcomhréir leis an bplean comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide agus leis na nuashonruithe air, cuirfear san áireamh leis staid na himeartha sna pleananna comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide arna dtíolacadh i gcomhréir le Rialachán (AE) 2018/1999, beidh sé comhsheasmhach leis na spriocanna a leagtar síos le Treoir (AE) 2018/2001, leanfaidh siad cur i bhfeidhm bhunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh i gcomhréir le hAirteagal 27 de Threoir (AE) 2023/1791 agus tacóidh sé leis an gcuspóir aeráidneodrachta a leagtar amach in Airteagal 2(1) agus Airteagal 4(1) de Rialachán (AE) 2021/1119 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁶;

²⁵ Treoir (AE) 2024/1788 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2024 maidir le rialacha comhchoiteanna do na margaí inmheánacha do ghás in-athnuaite, do ghás nádúrtha agus do hidrigin, lena leasaítear Treoir (AE) 2023/1791 agus lena n-aisghairtear Treoir 2009/73/CE ([IO L, 2024/1788, 15.7.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>)

²⁶ Rialachán (AE) 2021/1119 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Meitheamh 2021 lena mbunaítear an creat chun aeráidneodracht a bhaint amach agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 401/2009 agus (AE) 2018/1999 ('An Dlí Aeráide Eorpach') ([IO L 243, 9.7.2021, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj](#))

- (e) cuimseofar na hinfheistíochtaí go léir a bhfuil cinneadh déanta ina leith cheana agus sainaitheofar infheistíochtaí nua nach mór a fhorghníomhú sna 3 bliana atá le teacht;
- (f) achar ama a leagan síos do na tionscadail infheistíochta uile.
3. Beidh míniú ag gabháil le tionscadail bhonneagair nua ar an gcaoi ar cuireadh réitigh neamhshreinge, acmhainní solúbthachta neamhiontaise nó roghanna malartacha eile ar leathnú an chórais san áireamh.
4. Nuair a bheidh an plean forbartha gréasáin 10 mbliana á ullmhú aige, tabharfaidh an t-oibreoir córais tarchuir lánaird ar an bhféidearthacht a ghabhann le húsáid na freagartha don éileamh, na saoráidí stórála fuinnimh nó acmhainní eile mar roghanna malartacha ar leathnú an chórais, mar aon leis an tomhaltas ionchais, trádáil le tíortha eile agus pleananna infheistíochta do ghréasáin uile-Aontais agus do ghréasáin réigiúnacha.
5. Déanfaidh an t-údarás rialála **nó údarás eile i gcás ina bhfuil údarás inniúil eile ainmnithe ag Ballstát chun na críche sin comhairliúchán oscailte agus trédhearcach a áirithiú [...] d'úsáideoirí uile iarbhir nó ionchasacha den chóras maidir leis an bplean forbartha gréasáin deich mbliana[...].** Na daoine nó na gnóthais a mhaífidh gur úsáideoirí córais féideartha iad, féadfar a cheangal orthu bunús a thabhairt leis an maíomh sin. Déanfaidh an t-údarás rialála **nó údarás eile i gcás inar ainmnigh Ballstát údarás inniúil eile chun na críche sin,** toradh an phróisis comhairliúcháin a fhoilsiú, go háirithe na riachtanais infheistíochta a d'fhéadfadh a bheith ann.

6. Déanfaidh an t-údarás rialála **nó údarás eile i gcás ina bhfuil údarás inniúil ainmnithe ag Ballstát chun na críche sin** an plean forbartha gréasáin 10 mbliana a fhormheas nó a iarraidh agus scrúdóidh sé cé acu a chumhdaíonn an plean forbartha gréasáin 10 mbliana na riachtanais infheistíochta uile a sainaithníodh le linn an phróisis comhairliúcháin nó nach gcumhdaíonn, agus cé acu atá sé comhsheasmhach leis an bplean forbartha gréasáin 10 mbliana uile-Aontais neamhcheangailteach ('an plean forbartha gréasáin uile-Aontais') dá dtagraítear in Airteagal 30(1), pointe (b), de Rialachán (AE) 2019/943 nó nach bhfuil. Sa chás go mbíonn aon amhras ann nach bhfuil an plean ag teacht leis an bplean forbartha gréasáin uile-Aontais, rachaidh an t-údarás rialála i gcomhairle le ACER. Féadfaidh an t-údarás rialála **nó údarás eile i gcás ina bhfuil údarás inniúil ainmnithe ag Ballstát chun na críche sin** a cheangal ar an oibreoir córais tarchurtha a phlean forbartha gréasáin deich mbliana a leasú.

Scrúdóidh na húdaráis inniúla náisiúnta an bhfuil an plean forbartha gréasáin 10 mbliana ag teacht leis an bplean náisiúnta fuinnimh agus aeráide arna thíolacadh i gcomhréir le Rialachán (AE) 2018/1999.

7. Déanfaidh an t-údarás rialála **nó údarás eile i gcás ina bhfuil údarás inniúil eile ainmnithe ag Ballstát chun na críche sin** faireachán agus meastóireacht ar chur chun feidhme an phlean forbartha gréasáin deich mbliana.

8. Sa chás nach ndéanfaidh an t-oibreoir córais neamhspleách nó an t-oibreoir tarchurtha neamhspleách, seachas ar chúiseanna sáraitheacha nach mbeadh neart aige orthu, infheistíocht a bhí le déanamh, de réir an phlean forbartha gréasáin 10 mbliana, sna 3 bliana a bhí le teacht, áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh ceangal ar an údarás rialála ceann amháin ar a laghad de na bearta seo a leanas a dhéanamh chun a áirithiú go ndéanfar an infheistíocht sin sa chás go bhfuil an infheistíocht sin fós iomchuí de réir an phlean forbartha gréasáin 10 mbliana is déanaí:
- (a) ceangal a chur ar an oibreoir córais tarchuir an infheistíocht atá i gceist a dhéanamh;
 - (b) nós imeachta tairisceana a eagrú a bheidh oscailte d'aon infheisteoir le haghaidh na hinfeistíochta atá i gceist; nó
 - (c) iallach a chur ar an oibreoir córais tarchuir glacadh le méadú caipitil chun na hinfeistíochtaí riachtanacha a mhaoiniú agus ligean d'infheisteoirí neamhspleácha a bheith rannpháirteach sa chaipiteal.
9. I gcás ina mbeidh úsáid bainte ag an údarás rialála as a chumhachtaí faoi mhír 8, pointe (b), féadfaidh sé iallach a chur ar an oibreoir córais tarchuir aontú le ceann amháin nó níos mó de na nithe seo a leanas:
- (a) maoiniú ag aon tríú páirtí;
 - (b) tógáil ag aon tríú páirtí;
 - (c) na sócmhainní nua lena mbaineann a thógáil é féin;
 - (d) an tsócmhainn nua lena mbaineann a oibriú é féin.

Soláthróidh an t-oibreoir córais tarchuir do na hinfeisteoirí an fhaisnéis uile is gá chun an infheistíocht a chur i gcrích, nascfaidh sé na sócmhainní nua leis an líonra tarchuir agus déanfaidh sé a dhícheall i gcoitinne chun cur chun feidhme an tionscadail infheistíochta a éascú.

Beidh na socruithe airgeadais ábhartha faoi réir a bhformheasa ag an údarás rialála.

10. I gcás ina mbeidh úsáid bainte ag an údarás rialála as a chumhachtaí faoi mhír 8, cumhdóidh na rialacháin taraiife ábhartha costais na n-infheistíochtaí atá i gceist.’;
- (4) Scriostar Airteagal 51.
- (5) [...]
- [...]

Airteagal 3

Leasuithe ar Threoir (AE) 2024/1788

Leasaítear Treoir (AE) 2024/1788 mar a leanas:

- (1) Leasaítear Airteagal 8 mar a leanas:
- (a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:
- ‘1. In imthosca ina bhfuil údarú ina cheanglas, amhail ceadúnas, cead, lamháltas, toiliú nó formheas, chun saoráidí gáis nádúrtha, saoráidí táirgthe hidrigine agus bonneagar córais hidrigine a thógáil nó a oibriú, deonóidh na Ballstáit nó aon údarás inniúil a ainmneoidh siad údaruithe le saoráidí, bonneagar, píblínte nó trealamh gaolmhar den sórt sin a thógáil nó a oibriú laistigh dá gcríoch, i gcomhréir le míreanna 2 go 11 agus mír 16. Féadfaidh na Ballstáit nó aon údarás inniúil a ainmneoidh siad údaruithe a dheonú freisin ar an mbonn céanna maidir le gás nádúrtha agus hidrigin a sholáthar agus maidir le custaiméirí mórdhíola.’;
- (b) cuirtear na míreanna 5a go 5d seo a leanas isteach:

- ‘5a. I gcás ina mbeidh aon staidéar, tuarascáil nó doiciméadacht is gá le haghaidh an nós imeachta ar iarraidh ó na hiarratais, áiritheoidh na Ballstáit go n-iarraídh na húdaráis inniúla náisiúnta, i gcomhar le húdaráis ábhartha eile lena mbaineann, na hábhair is gá ar an bhforbróir, agus a raon feidhme agus leibhéal an mhionsonraithe á sonrú acu, laistigh de 3 mhí ón iarratas a dhéanamh.

Tar éis dó **na hábhair is gá a iarraidh**[...]ní iarraídh an t-údarás inniúil ná aon údarás ábhartha eile lena mbaineann faisnéis bhreise, staidéir, tuarascálacha, ná measúnuithe, ach amháin i gcásanna inar tharla athrú ábhartha ar an tionscadal nó ar a thimpeallacht, rud a fhágann nach iomchuí a thuilleadh na critéir tosaigh ar a raibh cinntí bunaithe, **i gcás ina mbeadh sé dodhéanta ar shlí eile cinneadh dearfach a eisiúint bunaithe ar an bhfaisnéis atá ar fáil, nó i gcás ina bhfuil ábhair inní sábháilteachta ann a dteastaíonn faisnéis bhreise ina leith.** I [...] gcásanna den sórt sin, tabharfaidh an t-údarás inniúil náisiúnta údar dea-réasúnaithe leis an iarraidh ar fhaisnéis bhreise don tionscnóir tionscadail.

- 5b. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh acmhainní teicniúla, airgeadais agus daonna leormhaithe ag na húdaráis inniúla náisiúnta chun cinneadh a dhéanamh maidir leis an údarú laistigh den tráthchlár a shonraítear i mír 5.

5c. Sa nós imeachta um údarú dá dtagraítear i mír 1 maidir le saoráidí táirgthe hidrigine agus bonneagar córais hidrigine, **féadfaidh** na Ballstáit **a fhoráil** gurb é an toradh a bheidh air mura dtagann freagra ó na húdaráis inniúla náisiúnta ábhartha laistigh den sprioc-am dá dtagraítear i mír 5 go measfar na céimeanna riaracháin idirmheánacha sonracha a bheith formheasta, cé is moite de na cinntí comhshaoil, **mura bhforálfar don fhéidearthacht sin sna dlíchóras atá acu, a bheidh sainráite.** [...]

5d. Cuirfear gach cinneadh ar fáil go poiblí i **gcomhréir leis an dlí is infheidhme.** [...]

(ba) i mír 6, cuirtear isteach an mhír seo a leanas:

6a. Toimhdeofar go rannchuidíonn pleanáil, tógáil agus oibriú tharchur agus dháileadh bhonneagair an chórais hidrigine le laghdú fadtéarmach ar astaíochtaí nítrigine agus ní bheidh measúnú ar astaíochtaí nítrigine i measúnú a d'fhéadfaí a dhéanamh chun Airteagal 6 de Threoir 92/43/CEE ón gComhairle a chomhlíonadh ina cheanglas. [...]

(c) i mír 8, cuirtear an fhomhír seo a leanas isteach:

‘Féadfaidh na pointí teagmhála a bheith mar an gcéanna leis na húdaráis inniúla náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 8 de Rialachán (AE) 2022/869, nó leis na pointí teagmhála a shainítear faoi Airteagal 16 de Threoir (AE) 2018/2001.’;

(d) cuirtear an mhír 16 seo a leanas isteach:

- ‘16. [...] Féadfaidh na Ballstáit [...] [...] **tairseach** dhigiteach [...] **nó tairsí nasctha** [...] **a chur ar bun i bhformáid atá inrochtana go héasca** chun bainistiú a dhéanamh ar iarratais laistigh de bhrí mhír 1, na próisis ghaolmhara, cinntí leanúnacha **agus cinntí a eisíodh**. [...] **Féadfaidh tairseach nó tairsí den chineál sin** [...] rochtain a thabhairt ar na sonraí agus na cinntí ábhartha comhshaoil agus geolaíocha atá ar fáil sa tairseach aonair dhigiteach atá bunaithe ar an gcóras faisnéise geografaí [...] dá dtagraítear in Airteagal 10(3) de **Rialachán [xxxxx] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.**’

Airteagal 4

Trasuí

1. Na dlíthe, na rialúcháin nó na forálacha riaracháin is gá chun an Treoir seo a chomhlíonadh, déanfaidh na Ballstáit iad a thabhairt i bhfeidhm faoi cheann [2 bhliain tar éis a glactha] ar a dhéanaí. Cuirfidh siad téacs na bhforálacha sin in iúl don Choimisiún láithreach.

Nuair a ghlacfaidh na Ballstáit na forálacha sin, beidh tagairt iontu don Treoir seo nó beidh tagairt den sórt sin ag gabháil leo tráth a bhfoilsithe oifigiúil. Is iad na Ballstáit a chinnfidh an bealach le tagairt den sórt sin a dhéanamh.

2. Déanfaidh na Ballstáit téacs phríomhfhorálacha an dlí náisiúnta a ghlacfaidh siad sa réimse a chumhdaítear leis an Treoir seo a chur in iúl don Choimisiún.

Airteagal 5

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Treoir seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a foilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Airteagal 6

Seolaithe

Is chuig na Ballstáit a dhírítear an Treoir seo.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán